

**A DOMOKOS PÁL PÉTER
ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

OM: 034990

1119 BUDAPEST SOPRON ÚT 50.

2017. augusztus 29.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	4
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
3. AZ INTÉZMÉNY HELYZETFELTÁRÁSA	6
3.1. Az intézmény rövid története	6
3.2. Az intézmény jelenlegi helyzete	6
3.3. Tárgyi feltételek	6
3.4. Személyi feltételek	7
4. PEDAGÓGIAI ALAPELVEK.....	9
5. AZ INTÉZMÉNY CÉLJAI, FELADATAI	10
6. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	12
6.1. Az egészségfejlesztési program tartalmi elemeire vonatkozó jogszabályi rendelkezések.....	12
6.2. A megvalósítás alapvető módjai	13
7. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK.....	16
7.1. Az egyes életszakaszok jellemzői	16
8. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK A NEVELŐ- OKTATÓ MUNKÁBAN	18
8.1. Az alapkészségek elsajátítása a 8 osztályos általános iskola keretében.....	18
8.2. A tanulási nehézségek leküzdését segítő tevékenységek tervezése, szervezése	18
8.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek.....	18
8.4. A szociális hátrányok leküzdését segítő tevékenységek	19
8.5. Tehetséggondozás	19
9. HAGYOMÁNYÁPOLÁS	20
9.1. Iskolai hagyományok a tanév rendjébe illesztve.....	20
9.2. A tanév folyamán zajló programok.....	23
10. GYERMEKVÉDELEM	25
10.1. Feladataink.....	25
10.2. Pályaorientáció.....	26
11. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	27
11.1. A tanulók.....	27
11.2. A pedagógusok.....	27

11.3. A szülők (gondviselők).....	27
11.4. Intézményi közreműködés	27
11.5. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	28
11.6. Az iskolahasználók (szülők) közösségének szervezetei és formái	29
11.7. Szülői képviseleti fórumok iskolánkban.....	30
11.8. Tanulói részvétel az iskolai szervezetében	31
12. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA	33
12.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	33
13. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	37
13.1. Törvényi keretek	37
13.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	38
13.3. A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység (BTM-es tanulók fejlesztése, felzárkóztatása)	39
13.4. Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelő-oktató munkájának jellemzői (SNI)	44
13.5. Tehetséggondozás	52
14. KAPCSOLATTARTÁS KÜLSŐ INTÉZMÉNYEKKEL.....	56
15. A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	57
16. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK RENDJE	58
16.1. Törvényi háttér.....	58
16.2. A tanulmányok alatti vizsgák és az azokkal kapcsolatos intézményi eljárásrend.....	63
16.3. Vizsgaforma, vizsgarészek	64
17. FELVÉTEL, ÁTVÉTEL ELJÁRÁSRENDJE	66
18. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	67
19. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	68
20. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK	69
21. A TANULÓ MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE, MÉRÉSE	70
21.1. Az ellenőrzés és értékelés szerepe, célja.....	70
21.2. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja	72
21.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei, évismétlés; magántanulói státusz	75
22. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI, RENDSZERE	81

22.1. A pedagógusok ellenőrzése, mérése	81
22.2. Értékelés.....	82
23. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK	90

1. BEVEZETÉS

„Hiszek abban, hogy a sok minden apróság összeáll, s a tudást újra szét kell osztani! Ha olyasmit hallottam, hogy a gyermeket ne tanítsd erre vagy arra, mindig nagyon mérges voltam, mert mindig mindent meg kell tanítani, s arra nem gondolni, hogy ezzel a tudásom elfogy, mert amit az ember megtanított, annak az értéke ezer irányból megtézetten kerül vissza őhöz. De ha nem adok, honnan várjak? A becsületes ember célja mi lehetne más, mint küzdeni a családjáért, a közösségéért, a nemzetéért? Ezt soha nem mondani, hanem élni kell!”

Domokos Pál Péter: Az én Erdélyem 1988

Iskolánk névadójának szavaival köszöntjük a kedves olvasót.

A több mint 100 éves múltra visszatekintő iskolánk 2006 szeptemberében vette fel a kerületünkben élő néprajzkutató, népdalgyűjtő, zenetörténész, s diákjaiért és nemzetéért mindvégig elkötelezett TUDÓS TANÁR nevét. A 100 éves múlt és Domokos Pál Péter személye kötelez bennünket.

Az 1911-ben alapított puritán barakkiskola 1935-ben költözött a mai épületbe, amely akkoriban a legkorszerűbb, legjobban felszerelt fővárosi iskolák közé tartozott.

Diákjaink nyolcosztályos általános iskolai képzésben vehetnek részt.

A gazdag hagyományokkal rendelkező intézmény a városrész népszerű, elismert iskolája. Olyan köznevelési intézmény, amelyben tanulmányaikat megkezdő és azt folytató gyermekek érdekei állnak a középpontban, ahol szeretetteljes légkör veszi körül őket, miközben nagy figyelemmel irányítjuk fejlődésüket képességeiknek, személyiségüknek megfelelően, szüleikkel együttműködve.

Jelen dokumentum, a törvényi előírásokhoz igazodva, összefoglalja minden érintett és érdeklődő számára intézményünkkel kapcsolatos legfontosabb információkat, rögzíti a pedagógiai értékeinket, deklarálja az iskolánkban folyó nevelés, tanítás-tanulás folyamatának elveit, céljait és a hozzátartozó feladatait.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A Domokos Pál Péter Általános Iskola nevelői alkotó légkörben a kompetenciák fejlesztésével a továbbtanulásra és a használható tudásra kívánjuk felkészíteni diákjainkat.

Nevelési alapelveink a hagyományainkban gyökerező nemzeti-, családi értékeken és az általános emberi-, társadalmi értékeken nyugszanak.

Célunk az egészséges életmódra nevelés a fenntarthatóság jegyében.

Tudjuk, hogy a gyerekeknek joguk van a játékra, képességeik fejlesztésére, intellektuális és kreatív kapacitásuk kibontakoztatására, melyekhez a feltételeket igyekszünk megteremteni.

ÉRTÉKET KÖZVETÍTÜNK ÉS VÉDÜNK.

„A legtöbb, amit a gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.” - Goethe

3. AZ INTÉZMÉNY HELYZETFELTÁRÁSA

3.1. Az intézmény rövid története

Iskolánk 2006. szeptember 1-én felvette a Domokos Pál Péter nevet, a kerületünkben élt kiváló néprajztudós, zenetörténész, kutató, népdalgyűjtő nevét. Intézményünk jogelődje 1911-ben nyitotta meg a kapuit a mostani Sopron úti épülettől néhány utcányira a századfordulón kiépülő Kelenföldi gyártelepen dolgozó munkások gyermekei számára. Ez volt az úgynevezett "barakkiskola". Ideiglenes épületnek szánták, mégis 25 évnek kellett eltelnie, míg 1935-ben jelenlegi helyén felépült a főváros akkoriban egyik legmodernebbnek számító, legjobban felszerelt 6 osztályos elemi iskolája. Egészségügyi szempontból is jól választották meg a helyét, mert főútvonalhoz közel, de kisebb forgalmú mellékutcában épült. A háború után, amikor létrehozták a 8 osztályos általános iskolákat, néhány tanteremmel bővítették az épületet. 1974-ben az épületben működő óvoda csoporttermeit is megkapta az iskola.

3.2. Az intézmény jelenlegi helyzete

A 90-es években újjátották fel az épület külső csatornarendszerét, a bejárati lépcsőfeljárót, a bejáratot díszítő szobrokat, a tornatermi sgraffitót, a lépcsőházat, a folyosókat, az ebédlő burkolatát és a tetőt. Megkezdődött a világítás korszerűsítése, részben megtörtént az osztályok tisztasági meszelése, a parketták csiszolása lakkozása, a falak burkolása. 2015 nyarán elkezdődött az ablakcsere, de még a földszint és a lépcsőház ablakainak cseréje hiányzik. Az iskola szülői közösségének és a *"Szülők és Nevelők a Sopron úti Iskoláért" Közhasznú Alapítvány* áldozatos anyagi támogatásával osztálytermeink digitális felszereltsége jelentősen fejlődött, valamint 2017-ben a XI. kerületi Önkormányzat segítségével okostermeket kaptunk.

A *"Szülők és Nevelők a Sopron úti Iskoláért" Közhasznú Alapítvány* azonban nemcsak a tárgyi feltételek javítását szolgálja, hanem hozzájárul az iskolai táborok, rendhagyó foglalkozások, a tanítást-tanulást segítő kellékek költségeihez, illetve jutalmakkal ismeri el a példaértékű tanulmányi teljesítményeket és közösségi munkát.

3.3. Tárgyi feltételek

Ma 14 tanteremben (50 m²), 10 teremben (30-40 m²), egy tornateremben, egy tornaszobában, egy táncteremben és egy műhelyben folyik az oktató-nevelő munka. A szaktantermek felszereltsége átlagos. A fejlesztés folyamatos. A tantermek (néhány szaktanterem kivételével) a délutáni tanórán kívüli foglalkozások színterei is. Az iskolát kert veszi körül. Az előkert bokrait, virágait a tanulók gondozzák. Az épület mögött elkerített sportudvar és napközis játszóudvar, illetve tankert van.

Szaktantermek:

- angol
- német
- magyar
- történelem

- matematika
- biológia - kémia
- földrajz
- rajz
- ének
- technika
- informatika
- könyvtár
- tánc, néptánc
- kerámia
- okosterem
- fejlesztő szobák:
  - gyógypedagógusi
  - fejlesztői
  - pszichológusi

Szertárak:

- alsós
- fizika-kémia
- biológia-földrajz

Az iskola udvarán található terek:

- műfüves focipálya
- kosárlabdapálya
- röplabdapálya
- távolugrógödör
- futósáv
- napközisek számára játszótér (homokozóval, játékokkal)

3.4. Személyi feltételek

3.4.1. Az iskolában dolgozók közössége

A nevelőtestület tagjai:

- 52 pedagógus
- 4 fő rész munkaidő
- 5 NOKS
- 11 technikai státusz

Külső munkatársak:

- családgondozó
- logopédus
- hitoktatók
- iskolaorvos
- védőnő
- gyógypedagógus
- gyógytestnevelő
- Weiner Leó Zeneiskola tanárai

Feladatok vállalása a tanítási órákon kívül

Osztályfőnök	Munkaközösség-vezető	Gyermekvédelmi felelős, DÖK vezető, egyéb	Sportkörvezető	Tanítóképzős gyakorlatvezető
22 fő	10 fő	2 fő	2 fő	2 fő

3.4.2. A tanulók közössége

A tanulók elsősorban az iskola körzetéből jönnek, de az **angol és német nyelv emelt szintű oktatása, a tehetséges gyerekekkel való foglalkozás**, valamint az, hogy az iskolai munkánál **figyelembe vesszük tanulóink képességeit**, és ehhez igazítjuk az iskola belső életét, szerkezetét ill. kiegészítő szolgáltatásokat (differenciálás tartalmakban, módszerekben; logopédia; gyógytestnevelés; egyéni fejlesztés, néptánc, tehetséggondozás), a körzeten kívül is vonzóvá teszi iskolánkat.

1992-től fejlesztő pedagógus aktív közreműködésével szervezzük, irányítjuk differenciált csoportokban, az adott problémákra koncentrálna az oktató-nevelő munkát. **Az egyes részképességihiányok felismerésének fontosságát és időben történő célirányos fejlesztését tűztük ki célul.** Ez egyben a **későbbiekben már nehezen korrigálható tanulási zavarok prevencióját is jelenti.** Eredményes szintre hozó fejlesztő pedagógia minél korábban, az iskola kezdéséig, legkésőbb a kisiskolás korban képzelhető el. Amennyiben ez nem így történik, olyan problémák rakódnak egymásra, amelyek már krónikus, maradandó tanulási és személyiség zavarokhoz vezetnek. Számos felső tagozatos tanuló iskolai kudarca és az ezt kísérő egyéb devianciák ide vezethetők vissza. A fejlesztő pedagógus által a legproblematikusabb rétegre irányuló kiscsoportos, esetenként egyéni fejlesztés, ill. az iskola foglalkoztatási rendjében különböző szervezeti keretek között (**differenciált óraszervezés, bontott csoport, korrepetálás, néptánc, napközis szabadidő, szakkör, logopédia, gyógytestnevelés, középiskolai felvételi előkészítő tanfolyam szervezése** stb.) végezhető tevékenységek során megvalósított programokkal kompenzálni lehet az e téren mutatkozó hátrányokat.

A tapasztalat szerint az osztályokban az értelmi képességek megoszlása (megfelelő számú jeles, jó, közepes, elégséges), az alkatilag tarka osztály teszi lehetővé a kiegyensúlyozott munkát, és adja meg a keretet a tanulók egészséges testi-lelki fejlődéséhez. Ezért 1993 óta nincsenek tagozatos osztályaink, csak csoportjaink. A csoportbontás évfolyamszinteken valósul meg, így a gyerekek képességeik, személyiségük figyelembevételével a nekik megfelelő csoportban tanulhatják az idegen nyelvet és a matematikát. Félévkor és tanév végén tanári javaslatra lehetőség van csoportváltásra. Az órarendi tanórák mellett minden tantárgyból az aktuális igényeket felmérve korrepetáló, ill. tehetséggondozó órákat is szervezünk.

4. PEDAGÓGIAI ALAPELVEK

Az 1119 Budapest, Sopron út 50. szám alatti Domokos Pál Péter Általános Iskola a következő alapértékeket tartja kiemelten fontosnak nevelő és oktató munkájában:

1. Az otthonos iskolai légkör kialakítása érdekében:
  - a tanuló személyiségének tiszteletben tartását,
  - a gyermekek egyéni adottságainak figyelembe vételét, önbecslésük erősítését,
  - a gyermekek bevonását az iskolai élet szervezésébe,
  - törekvését szeretetteljes kapcsolatok kialakítására: a tanulók, a nevelők és szülők között.
2. A lelkiismereti meggyőződés szabadságának és a vallásszabadságnak érvényesítése miatt választható etika -, illetve hit és erkölcsoktatás.
3. A gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus kibontakoztatását szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedék nevelését.
  - a nevelő és oktató munka során a tanulók alapkészségeinek fejlesztését,
  - a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltség nyújtását,
  - olyan ismeretek közlését, melyek megalapozzák a tanulók világszemléletét, eligazodásukat szűkebb (család és haza) és tágabb (Kárpát-medence és Európa) környezetükben.
4. A nemzeti kultúrának, mint egyedi, de az európai, illetve az egyetemes kultúra részének megőrzését, hagyományaink ápolását, újjáélesztését.
5. A nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, mint a magyar kultúra szerves részének megőrzését.
6. Az iskola külső kapcsolatai révén részvételét a szűkebb lakóhely Budapest XI. kerületének, azon belül Kelenföld kulturális és sport életében:
  - kapcsolattartást a tanulók családjával,
  - lehetőségek teremtését, hogy az iskola életéről, tevékenységéről eredményeiről minél több információt szerezhessenek a szülők, valamint a környezetükben élő polgárok.

5. AZ INTÉZMÉNY CÉLJAI, FELADATAI

Az intézmény **célja** az általános **műveltség megalapozása, eredményes ismeretszerzés biztosítása a tanuló képességeihez mérten.** Ezen belül:

- **az önismeret**, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom kialakítása),
- **felelősségvállalás** saját sorsának alakításáért (kitartás, szorgalom, kreativitás, értékelés, önértékelés),
- **egészségvédelem**; az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése.
- **projekt-hetek**: pénzhét, digitális témahét, fenntarthatósági hét, Domokos Pál Péter hét, egészség hét

A megvalósítandó feladatok:

1. Az egyénre szabott tanítási módszerek segítségével az **önálló tanulás technikáinak elsajátíttatása**; igény kialakítása a **folyamatos önművelésre**; **nyitottság biztosítása** az élményekre, tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
2. A nyitott, segítőkész, probléma érzékeny, **környezetéért felelősséget érző és vállaló, együttműködő, a konfliktusokat kezelni tudó személyiség kialakítása.** Erkölcös viselkedés a társakkal szemben: az önzetlenség, a szeretet, a szorgalom és a rend cselekedetekben történő megmutatkozása.
3. **Felkészítés társadalmi szerepekre:** Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. **Udvariasság, figyelmesség, fegyelem, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása, környezettudatosság.**
4. A **család szerepének fontossága:** a szülők, nagyszülők tisztelete, megbecsülése, szeretete.
5. A szülőföld **Magyarország** és a **Kárpát-medence** ismerete, szeretete, megóvása a következők révén:
  - **szokások, hagyományok** megismertetése és elfogadtatása,
  - **népünk művészeti, népművészeti alkotásainak, történelmének,** Magyarország, a Kárpát-medence **földrajzának** megismertetése, **azonosulás a magyar múlttal,**
  - **a kisebbségbe került magyarság sorsáért érzett felelősségvállalás,** ill. az ott élőkkel való kapcsolattartás (cseretáborok, levelezés, kirándulások stb.) formáinak kialakítása, az Emberi Erőforrások Minisztériuma által koordinált *Határtalanul Programban* való részvétel,

- a hazánkban **befogadott kisebbségek** és **más népek** kultúrájának, hagyományainak a **tiszteletben tartása**,
  - Magyarország **jelképeinek ismerete**, tisztelete megbecsülése,
  - **nemzeti önbecsülés**, hazaszeretet érzésének kialakítása.
- 6. Gyakorlati környezetvédő technikák** megtanítása a környezettel való harmonikus együttélés céljából, környezettudatos életmód, gondolkodás kialakítása, a fenntarthatóság fogalmának megismertetése és a magunk szintjén ennek megvalósításában való aktív közreműködés. (Iskolánk 2015. január elseje óta) az ÖKO iskola cím tulajdonosa.) (Vö: Egészségnapok rendezvény)
- 7. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása** (Alkotmányosság, törvényesség, állampolgári jogok). Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt (Vö: PÉNZ7 rendezvény). Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére. Az Európai Unió szervezetével, működésével való megismerkedés, különös hangsúlyt fektetve a magyar részvételre és érdekekre.
- 8. Az iskolai nevelő és oktató munkánkat akkor tartjuk sikeresnek**, ha tanulóink a 8. évfolyam végén:
- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, (a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg a tantervben megfogalmazott követelményeknek),
  - rendelkezik olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolás követelményeknek megfeleljen,
  - ismeri a közösségben éléshez szükséges viselkedés és magatartásformákat.

6. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

6.1. Az egészségfejlesztési program tartalmi elemeire vonatkozó jogszabályi rendelkezések

[20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról]

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

a) az egészséges táplálkozás,

b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,

c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,

d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,

f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

(4) A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

(6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(7) A nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, a nevelési-oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb

foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciók tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciók programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(8) A nevelési-oktatási intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciók programok kiválasztásánál beszerzi

a) az intézményben dolgozó iskolapszichológus,

b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá

c) amennyiben működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(9) A nevelési-oktatási intézményekben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés minőségbiztosítási keretrendszerét az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

(10) Az alapfokú művészeti iskolában az (1)–(9) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

129. § (1) Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

(2) A nevelési-oktatási intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

(3) Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

(4) A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható. A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható.

(5) Az óvoda, az iskola, a kollégium SZMSZ-ében kell meghatározni azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek, tanulóknak az óvodában, az iskolában, a kollégiumban való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

6.2. A megvalósítás alapvető módjai

1. Mindennapi testnevelés megvalósítása
2. Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
3. Sportkörök, szakkörök: a kerületben található sportegyesületekkel való partnerkapcsolat kialakítása, sportfoglalkozások,
4. Mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása

5. Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával (Vöröskereszt).

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

6.2.1. Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.

- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

6.2.2. A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése.

7. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK

Iskolánk gyermekideálja:

- érdeklődő, nyitott, (ha zárkózott, igyekszünk megkeresni a lelkéhez való utat),
- becsüli a szorgalmas tanulást és a munkát,
- problémaérzékeny,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- képes az önálló ismeretszerzésre,
- együttműködő,
- egészséges önbizalma van, kellő önismerettel rendelkezik,
- társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és természeti környezetben,
- szereti hazáját, ápolja nemzeti kultúránkat, anyanyelvét,
- tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket, (megbízható értékítélettel bír),
- egészségesen él, szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése személyes környezete tiszta, gondozott,
- gyakorlatias, alkotó

7.1. Az egyes életszakaszok jellemzői

7.1.1. Kisiskoláskor (6-10 év)

A 6-10 éves gyermek érzelmileg kiegyensúlyozott, érdeklődő, kapcsolataival nyitott, tettekéssz, feladat-és szabálytudat jellemzi. Meg akar felelni a felnőttek elvárásainak, ennek érdekében komoly erőfeszítésekre képes. Erkölcsi ítéletalkotásában **a szülő és a tanító véleménye az irányadó.** A megismerésben az érzelmi motiváció központi szerepet tölt be. Emlékezete elsősorban cselekvéses tapasztalataihoz, élményeihez kötődik. Konkrét tartalmakat, szemléletes jelenségeket könnyen felidéz. Gondolkodása közvetlen érzéki tapasztalatokhoz, gyakorlati cselekvésekhez kötődik. (képi gondolkodás). A gyermekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba hatalmas tudásvágygal, ismeret és teljesítmény igényel. Az új követelményeknek való megfelelés számos képességbeli és személyiségbeli tényezőt igényel. Ezért ebben az életkorban jelentkező problémák nagy része beilleszkedési nehézségekben és magatartás problémákban fejeződik ki. Ezeket a problémákat megelőzendő **szakyszerű szűrővizsgálatot végzünk az - első osztályos beiratkozás előtt - veszélyeztetett gyermekek felismerésére, különös tekintettel a dyslexiás, dysgráfiás és dyscalculiás gyermekekre. Ez a szűrő munka együttműködési lehetőséget biztosít a szülő és a pedagógus számára a megelőző, illetve korrekciós**

feladatokhoz szükséges nevelési módszerek alkalmazására és új nevelési stratégiák kidolgozására.

7.1.2. Serdülőkor (10-16 év)

- A prepubertás korban (9-12 év) kezdődik meg a **gondolkodás elvonttá válása** (fogalmak, ítéletek, következtetések), szélesednek a gyermekek társadalmi tapasztalatai, fontossá válik számukra a **kortárscsoporthoz** tartozás. Az ebben a korszakban megfigyelhető érzelmi – hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára. Kialakul az **egyéni érdeklődési irány**. Nő az **önállóság igénye**.
- 12-16 év a biológiai és pszichológiai serdülés időszaka. **Meg akarja ismerni képességeit, lehetőségeit, szeretné elérni, átlépni ezek határait.**
- A pedagógusok ekkor jelzik a **legtöbb magatartás problémát**. Az **önállósulási törekvés**, a felnőttétől eltérő véleményalkotás, a **kritikus hangvétel** jellemzi. Ezért a pedagógusok körében nagy hangsúlyt kap a serdülőkkel való helyes bánásmód kialakítása. A korosztály másik időszerű problémája a **pályaválasztás**: kiemelt osztályfőnöki feladat a 8. osztályosok helyes pályaválasztásának irányítása (osztályfőnöki órákon, egyéni és csoportos foglalkozások keretében). A beiskolázási idő előtt és alatt fontos a **szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás és egyeztetés**.

8. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁBAN

8.1. Az alapkészségek elsajátítása a 8 osztályos általános iskola keretében:

- az anyanyelvi jártasságok, készségek, képességek fejlesztése,
- problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása,
- képesség kialakítása, az információk értelmezésére, feldolgozására,
- személyiség fejlesztése, jellemformálás.

8.2. A tanulási nehézségek leküzdését segítő tevékenységek tervezése, szervezése:

- írás-olvasás tanítása **hangoztató- elemző- összetevő** módszerrel történik,
- **differenciált képességfejlesztés** 1-8. osztályban **órarendbe** illesztve történik,
- 1-8. évfolyamon **egésznapos oktatás, nevelés** folyik,
- a beszédhibás, dyslexiás, dysgraphiás, dyscalculiás gyermekekkel az iskolában tanító logopédus foglalkozik,
- a valamilyen területen hátrányos helyzetű **gyermekünk egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozásokon** vesznek részt, melyeket fejlesztő pedagógus irányít,
- 1. osztálytól 6. osztályig a minden napos testnevelés része az órarendbe épített **néptánc oktatás, népi játékok, kiszámolók, nyelvtörők, mesék, táncok tanulása** segíti az olvasástanulási nehézségek, **beszédhibák leküzdését** és miközben **fejlődik a gyermekek mozgáskultúrája, előadókészsége, földrajzi, történelmi, irodalmi, néprajzi ismereteket, közösségi élményeket** szereznek,
- a nevelőink a tanítási órákon előnyben részesítik az **egyéni képességekhez igazodó munkaformákat**: az önálló és csoportos munkavégzést, a differenciált óraszervezést,
- az egyéni fejlesztés speciális területe a **gyógytestnevelés és gyógyúzás**,
- diákjaink sikeres továbbtanulásának helyes iskolaválasztásának érdekében felvételi **előkészítő foglalkozásokat** szervezünk **magyar nyelvből és matematikából** a 8. osztályosoknak.

8.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal, Szakértői Bizottsággal
- egyéni illetve kiscsoportos fejlesztő foglalkozások szervezése,
- mindennapos kapcsolattartás a családokkal,
- szabadidős foglalkozások: kirándulások, előadások, szakkörök (kézműves) sportfoglalkozások, jeles napokhoz kapcsolódó rendhagyó foglalkozások.

A fenti tevékenységek sikerét az osztályfőnökök, a fejlesztő pedagógus, a gyermeket tanító szaktanárok, a szülők és az iskolavezetés összehangolt munkája tudja csak biztosítani.

8.4. A szociális hátrányok leküzdését segítő tevékenységek:

- napközi otthon,
- tanulószoba (igény szerint),
- diákétkeztetés,
- a tankönyv vásárlásához nyújtott segélyek,
- csökkentett étkezési díjak,
- továbbtanulás irányítása,
- iskolai könyvtár és az iskola egyéb létesítményeinek használata,
- alapítványi hozzájárulás a kirándulás, táborozás, színház, múzeumlátogatás költségeihez,
- a gyermekvédelmi felelős tevékenysége,
- kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal,

8.5. Tehetséggondozás:

A különleges adottságokkal rendelkező tanulók gondozása különböző fórumokon történik:

- évfolyamonként egy-egy osztályban, szakköri formában emelt ének-, dráma-, matematika-, sakkpalota, jégkorong-oktatás szülői kérésre
- **emeltszintű** oktatási program szerint tanulja az angol vagy a német nyelvet minden tanuló csoport 3. évfolyamtól kezdve. Csoportbontás 5. évfolyamtól történik.
- **választható tantárgyak tanulása** (fakultáció): a 2. idegen nyelvet 5. évfolyamtól tanulhatják a gyermekek;
- tehetséggondozó foglalkozások – **tanulmányi, sportversenyekre** felkészítés, matematika, fizika, irodalmi, természetismereti, idegen nyelvi, képzőművészeti **pályázatokon való részvétel,**
- **egyéni képességekhez igazodó óravezetés,** illetve tanulásirányítás,
- **szakkörök** (rajz, matematika, informatika, angol, német (1-2. évfolyamon), kémia, történelem, kórus, természetbúvár, kézműves, életmód, néptánc),
- sportkörök: labdarúgás, atlétika, kosárlabda, korcsolya
- **szabadidős foglalkozások: a tehetséges gyermekek irányítása külső fórumok felé** (sportegyesületek, művészeti iskolák – ének – zene – tánc - népi kismesterségek) pályaorientáció,
- **a tanulmányi idő egyénre szabott átszervezése,**
- **az iskolai könyvtár,** valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- színház, múzeumlátogatások, országjárás
- külső partnerek szervezésében megvalósuló foglalkozások (FIGYU, SMART XI. ker.)

9. HAGYOMÁNYÁPOLÁS

A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, mely állandóságot és folytonosságot teremt mindennapi életünkben. Ezért iskolánk tudatosan őrzi, ápolja és bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek (ünnepélyek, megemlékezések, rendezvények, kirándulások, táborok) erősítik az iskolához, a településhez, a nemzethez való tartozást.

Nemzetünk története, néphagyományaink, értékrendje, gondolkodásunk ugyanúgy, mint tágabb környezetünk EURÓPA története, hagyománya, értékrendje mélyen gyökerezik a KERESZTÉNYSÉGBEN. Ezért célunk a keresztény értékek, kultúra, hagyományok közvetítése, karöltve a történelmi egyházakkal és hitoktatóikkal, hogy a keresztény kultúra megismertetésével toleráns, egymás megismerésére, elfogadására, békés egymás mellett élésre és egymás segítésére képes embereket neveljünk.

9.1. Iskolai hagyományok a tanév rendjébe illesztve

SZEPTEMBER

- Az iskolával történő első találkozás a gyermek és a szülő számára is szorongást okozó tényező. Ennek oldására az első osztályosok beiratkozása előtt tájékoztató foglalkozásokra hívjuk a szülőket és leendő kistanítványainkat az iskolába. A beszélgetések során tájékoztatjuk a szülőket az elvárásokról, felszerelési igényekről. A beiratkozás után megtartjuk az első szülői értekezletet is, hogy a szülők időben készülhessenek fel a szeptemberi tanévkezdésre. **Az új tanév első napján ünnepség keretében köszöntjük új tanulóinkat és ezen a napon megtartjuk a tanév első szülői értekezletét is.** Felsőbb tagozatos diákjainkat rádiós évnyitó műsor után köszönti az igazgató.
- A hit- és erkölcstan órát látogató diákjaink katolikus, református és evangélikus hitoktatóikkal együtt VENI SANCTE szentmisén vesznek részt a Boldog Mészlyeni Zoltán Templomban
- Alsós akadályverseny
- Múzeumi nap a felső tagozaton, amely napon az osztályok egy a tananyagukhoz kapcsolódó múzeumot tekintenek meg, ill. egy 5.-es osztály a Fiumei Úti Sírkertben tesz látogatást, gondozzák a 48-as hősök, a Petőfi-család, Vörösmarty Mihály, Arany János, Jókai Mór, Ady Endre, Deák Ferenc, Kossuth Lajos sírját.
- Őszi papírgyűjtés

OKTÓBER

- A zene világnapja – rendhagyó énekórák, a Weiner Leó Zeneiskolában tanuló diákjaink hangversenye a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola növendékeinek közreműködésével.
- Az állatok világnapja
- Egészségnapok – egy-egy, az egészséges életmód szempontjából fontos téma körbejárása különböző interaktív feladatokkal, tevékenységekkel, amelyekbe diákjaink családtagjait is bevonjuk.
- Az őszi vagy tavaszi **tantestületi kirándulások** tematikája Magyarország és a **Kárpát-medence kulturális és természeti értékeit** veszi sorba (jártunk: Kecskeméten, Kismartonban, Kőszegen, Nagycenken, Körmöcbányán, Zólyomban, Csíksomlyón, Veszprémben, a Balaton-felvidéken, Csesztvén, Ópusztaszeren, Ipolytarnócon, Szécsényben; Révkomáromban, Esztergomban, Debrecenben, Bécsben, Alsósztrégován, Füleken, Pozsonyban, Győrben). Célunk: későbbi tanulmányi kirándulások helyszíneinek felderítése, megismerése.
- Az **aradi vértanúkra** emlékezünk október 6-án. (Élő műsor iskolarádió keresztül, faliújság az aulában).
- **1956. október 23.** iskolai ünnepély. Koszorúzás a 301-es parcellában.

NOVEMBER

- A tanult idegen nyelvek országainak hagyományainak megismeréséhez kötődő rendezvények: HALLOWEEN (angol), SZENT MÁRTON napi lámpás felvonulás (német)
- **Nyílt tanítási** héten fogadjuk a szülőket az iskolában tanítási óráinkon (alsó és felső tagozaton is).
- Közös adventi koszorúkötés (felső tagozat), amelyek közül egyet egy kis műsor keretében a Bánk Bán utcai Idősek Otthonába visznek tanulóink.

DECEMBER

- Közös adventi gyertyagyújtás minden hétfő nagyszünetben –alsó tagozat.
- December 6-án **Mikulás napján** a felső tagozatos tanulók műsorral és saját készítésű ajándékkal **köszöntik az alsó tagozatos iskolatársakat.**
- **ADVENTI JÓTÉKONYSÁGI VÁSÁR**
- **Karácsonykor** egy-egy osztály **pásztorjátékot** mutat be az alsó és a felső tagozatnak és a Mozgolóda óvódásainak.
- osztálykarácsonyok

JANUÁR

- A Himnusz születésnapján – **A magyar kultúra napján** – élő megemlékezés iskolarádióon keresztül.
- januártól ápriliséig kéthetente szerdán átvezető foglalkozások és szülői tájékoztató leendő első osztályosoknak és szüleiknek

FEBRUÁR

- Idegen nyelvi farsang – rövid, tréfás jelenetek bemutatása angol és német nyelven
- FARSANG - a farsangi időszak utolsó hetében csütörtökön és pénteken

MÁRCIUS

- PÉNZ7- Pénzügyi és Gazdálkodási Témahét
- Nyílt órák leendő elsősöknek
- Gergely-járás a partneróvodákba
- Egy 5.-es osztály a Fiumei Úti Sírkertben tesz látogatást, gondozzák a 48-as hősök, a Petőfi-család, Vörösmarty Mihály, Arany János, Jókai Mór, Ady Endre, Deák Ferenc, Kossuth Lajos sírját.
- 3.-4. osztályosok látogatása a Parlamentben, **tiszteletadás a Szent Korona előtt** (E program az osztályprogramoktól függően más időpontban is lehet.)
- **1848. március 15.** iskolai ünnepély
- A víz világnapja – Fenntarthatóság hetének egyik témája a VÍZ
- Papírgyűjtés

ÁPRILIS

- Digitális Témahét
- Húsvét előtt –PASSIÓJÁTÉK
- Költészet napja
- A holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapijáról való megemlékezés (faliújság, osztályfőnöki óra, múzeumlátogatás)
- Ausztriai nyelvi kulturális tábor
- Fenntarthatóság hete – a Föld napja

MÁJUS

- **osztálykirándulások**, melyeknek színhelyei az adott évfolyam tananyagához kapcsolódnak:
  - * 1. évfolyam – Állatkert
  - * 2. évfolyam – Budai-hegyek
  - * 3. évfolyam – budapesti körséta

- * 4. évfolyam – Esztergom
  - * 5. évfolyam – Ópusztaszer
  - * 6. évfolyam – Eger
  - * 7-8. évfolyam – az ország egy természetvédelmi területe és a közelében lévő történelmi város nevezetességének megtekintése, feldolgozása (A programot az iskola vezetőségével egyeztetik.)
- **Domokos Pál Péter Hét** – iskolánk névadója előtti tisztelgés
    - * Az aulában lévő dombormű koszorúzása,
    - * kézműves nap - alsó tagozat,
    - * 5.évf. – a Budafoki úti lakásnál koszorúzás
    - * 6.évf. - Moldva néprajza, vetítéses előadás
    - * 7.évf. - a Farkasréti temetőben DPP sírjának meglátogatás
    - * 8.évf. – Domokos Pál Péterről készült dokumentumfilm megtekintése
    - * néptáncbemutató a FONÓ-ban
    - * népi játékok, szokások bemutatása- alsó tagozat
    - * VIRÁGOK VETÉLKEDÉSE – Kárpát-medencei népdalénekes találkozók

JÚNIUS

- Nemzeti összetartozás napja – emlékezés Trianonra (rádiós műsor, faliújság)
- Sportnap – felső tagozat
- A hit- és erkölcstan órát látogató diákjaink katolikus, református és evangélikus hitoktatóikkal együtt TE DEUM szentmisén vesznek részt a Boldog Meszlényi Zoltán Templomban
- **Ünnepélyes ballagás, tanévzáró és bizonyítványosztás** – az elért eredmények felsorolása és a megérdemelt jutalmak kiosztása
- Nyári táborok:
  - * keresztény életmód tábor – Káptalanfüred
  - * honismereti tábor – változó helyszín
  - * erdei iskolák
  - * helyi, napközi jellegű táborok

9.2. A tanév folyamán zajló programok

9.2.1. Osztályprogramok:

- Hétvégi tanulmányi kirándulások a családokkal együtt
- Folyamatos partneri kapcsolat: FONÓ, MÜPA, Hagyományok Háza
- Színházlátogatás

9.2.2. Néphagyományaink ápolása:

- **az évkör ünnepei** és az azokhoz kapcsolódó népszokások ismertetése és megtanítása (szüret, betlehemezés, regölés, újév köszöntés, farsang, balázsolás, húsvét, pünkösöd stb.),
- **népi gyermekjátékok** tanítása, gyakorlása,
- **népi kismesterségek** a gyermek életkorának megfelelő ismertetése és gyakorlása: fazekasság, mézeskalácssütés, szövés, fonás, nemezelés,
- **népi hangszerek** megismertetése, készítése, megszólaltatása,
- **a magyar tájegységek táncai**, tanítása moldvai, gyimesi hagyományőrző muzsikusok segítségével.

9.2.3. ÖKO iskola

A környezetvédelem fontosságára folyamatosan felhívjuk diákjaink figyelmét, erre minden módot és helyzetet megragadunk: pl. tanórákat, a tanórák közötti szünetet, kirándulásokat.

A tanév több programja, **rendezvénye kötődik a természethez, annak védelméhez, az egészséges életmódhoz.**

- szelektív hulladékgyűjtés (műanyag kupak, PET palack, elem, papír gyűjtése)-- „zöldülj” program (az iskolaudvar zöld felületeinek gondozása, beltéri növényzet ápolása)
- környezeti szempontból előnyös beszerzések kivitelezése, környezetbarát - termékek használata
- komposztáló működtetése
- az iskolaudvar zöld felületeinek gondozása, beltéri növényzet ápolása
- együttműködés a vállalkozókkal (Főkert)
- gondosság vállalása a környezetünkben lévő természeti és épített környezeti érték felett (iskolával szemben lévő játszótér)

10. GYERMEKVÉDELEM

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, örködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

A nevelők a gyermekek és szülei jó kapcsolatának és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermekvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

10.1. Feladataink:

- a tanuló **egészséges** fejlődéséhez szükséges **nevelési légkör** biztosítása és testi épségének óvása a családon belül és családon kívül;
- a tanuló **egészségi állapotának** figyelemmel kísérése,
- a tanuló intézményes ellátása, az **iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása** (ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás),
- a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle **támogatások felkutatása**, a hozzájutás segítése, valamint **tanácsadás**,
- biztosítani a **nyári napközis tábort**, üdülést - ehhez anyagi erőforrást keresni (alapítványi támogatás, pályázatok stb.),
- folyamatosan **ellenőrizni** a tanuló **eredményeit**, a **rendszeres iskolába járást**,
- a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett környezetben nevelkedő fiatal **otthoni életvitelének**, ellátásának, pihenésének folyamatos ellenőrzése,
- **segélyekkel, támogatásokkal** javítani a család, a tanuló szociális helyzetét, elemi szükségleteinek kielégítését;
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermeket **bekapcsolni** az **iskolai tevékenységekbe**, tehetséggondozásba, a sportköri munkába, az iskolán kívüli kortárs csoportok tevékenységébe,
- az elhanyagolt, veszélyeztetett gyermekeknek "otthont" próbálunk adni az iskolába (**egyéni foglalkozások**),
- a gyermeket életkorának megfelelő **kulturális programokra mozgósítani**, táborba vinni;
- segítséget nyújtani a napközis étkezés igénybevételéhez

Az 1-8. évfolyamon egész napos oktatás van. Reggel és este napközit biztosítunk 6.45-től 7.30-ig és 16.30-tól 17.30-ig. A gyermekek napi háromszori étkezést vagy ebédet kaphatnak.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Nevelési Tanácsadóval
- Szakértői Bizottság
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Családsegítővel
- Gyermek Ideggondozóval
- Történelmi egyházakkal

10.2. Pályaorientáció

A gyermek alkatának, családi viszonyainak megfelelő iskolatípus kiválasztása feltételezi az iskola (osztályfőnök) és a szülők közötti jó kapcsolatot, együttműködést. Tanulóink többsége gimnáziumokban és szakgimnáziumokban folytatják tanulmányaikat.

11. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködésével tesszük lehetővé, hogy

11.1. A tanulók

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogait és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival megkeresse tanárát

11.2. A pedagógusok

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel

11.3. A szülők (gondviselők)

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhetnek a pedagógusokkal gyermekük nevelésében.

11.4. Intézményi közreműködés

A fentieket az intézmény a következőképpen támogatja:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;

- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása;
- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselő és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémia-programorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és - fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.
- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

11.5. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Ennek keretében: Létrehozni, működtetni kell a közösségen belüli a kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Ennek keretében: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró –

személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.

Ennek keretében: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Ennek keretében: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Ennek keretében: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

11.6. Az iskolahasználók (szülők) közösségének szervezetei és formái:

- Az osztályok szülői közösségei
- Iskolai szülői közösség évenkénti 4 megbeszélése
- Intézményi Tanács
- „*Szülők és Nevelők a Sopron úti Iskoláért*” *Közhasznú Alapítvány* kuratóriuma.
- Szóbeli:
  - Iskolai és osztálybeli szülői értekezletek
  - Fogadóórák
  - Nyílt tanítási napok
- Írásbeli:
  - Üzenő és tájékoztató füzet
  - Iskolai hirdetőtáblák
  - Tájékoztató szórólapok
  - Iskolai kiadvány
  - Honlap
  - Levelezőlista

11.7. Szülői képviseleti fórumok iskolánkban

11.7.1. Szülői értekezletek

Célja: a közös feladatok, célok megtervezése, problémák megoldása. Kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között.

Ideje: tanévenként két alkalommal (szeptember, és az I. félév lezárása után) a szülők munkaidejéhez igazodva esti órákban.

11.7.2. Fogadóórák (évi 4-5 alkalom)

Célja: a szaktanárokkal való egyéni találkozásokon véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről.

Ideje: a fogadóórák időpontjai az első tanítási napon kihirdetésre kerül, valamint az éves program részeként felkerül a DPP Általános Iskola honlapjára.

Délelőtti fogadóóra

Azok vehetik igénybe, akik különböző okok miatt nem tudnak részt venni az esti fogadóórán vagy szülői értekezleten, illetve sürgős problémát kell megbeszélni a szaktanárral, osztályfőnökökkel. A tanár is hívhatja a szülőt erre az időpontra. Időpontja a tanítási napon van, az adott szaktanár egyéni órarendjétől függően.

11.7.3. Családlátogatás

Főleg az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős feladata a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, a tanulóval kapcsolatban felmerülő problémák megoldása céljából. (Probléma esetén többször is előfordulhat).

11.7.4. Nyílt nap

Meghatározott napokon minden érdeklődő rész vehet a délelőtti tanítási órákon, délutáni foglalkozásokon.

Célja: Betekintés az iskola belső **világába**. A szülők megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét órán és órán kívül.

11.7.5. Hogyan kapcsolódhat be a szülő az iskola közéletébe?

A „2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről” szerint az iskola működésében a következő szülői szerepek jelennek meg:

- A szülő mint a tanulási-nevelési folyamat segítője
- A szülő mint az iskola közélet szereplője

A szülő kérheti:

- Az emelt szintű programban való részvétel lehetőségét.
- Az idegen nyelv megválasztását.
- Az ifjúságvédelem segítségét.
- Az iskolapszichológus és a logopédus segítségét.
- A napközi otthonos ellátást.
- Az étkeztetési hozzájárulás csökkentését.
- A nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését.

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat segítője az alábbi területeken tevékenykedhet:

A „*Szülők és Nevelők a Sopron Úti Iskoláért*” Közhasznú Alapítvány támogatásában:

- Az iskola eszközparkjának gazdagításában.
- Az iskola esztétikai arculatának alakításában.
- Alapítványi támogatás formái:
  - * pénzadomány
  - * tárgyi támogatás
  - * szellemi és társadalmi munka

11.8. Tanulói részvétel az iskolai szervezetében

- A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök érdekeik képviselőtére diákönkormányzatot hoznak létre.
- Az osztályközösségek a tanév első napján választják meg a DÖK képviselőket (2fő/osztály), akit delegálnak a diákönkormányzat vezetőségébe.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A nevelőtestületi értekezleten és az iskolavezetés értekezletein a diákönkormányzatot segítő két tanár képviseli a diákok érdekeit.
- Az iskola diák-önkormányzati vezetője a tanulói jogviszonnyal kapcsolatban szavazati joggal tagja az iskolaszéknek.

- A diákönkormányzat, az Intézményi Tanács, a szülői közösség és a nevelőtestület közös feladata az iskola hagyományainak ápolása, új hagyományok teremtése.

12. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait.

Elméleti alapvetés

A pedagógusok szakmai (pedagógiai) és benne az osztályfőnök nevelési tartalmú tevékenységének a pedagógiai programban való szabályozása nem jelent egyet a munkaköri leírással (mely egyébként az SZMSZ része), azonban a munkaköri leírás pedagógiai tevékenységgel kapcsolatos részei összhangban kell, hogy legyenek a pedagógiai program ezen részével.

12.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- rendszeresen megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;

- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanóra, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulóinak számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírattja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik

12.1.1. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka. Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknál lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés, az egymás hátát látó gyerekekkel. A kooperatív és RWCT módszerek alkalmazásával korszerű, izgalmas oktatási lehetőséget nyújtanak a gyerekeknek. A falon legyen lehetőség "területeket" kialakítani saját osztály-, faliújságra, akár falfirkára is. Ki lehessen alakítani osztálykuckókat. Legyen a teremben hagyományos és modern audiovizuális eszköz. Hangszerek: furulyák, dobok, szintetizátor. Kartonok, színes papírok, ollók, ragasztó, színes ceruzák, zsírkréta, festékek, folyóiratok, könyvek, művészeti alkotások reprodukciói, bábok.

Nem szükséges minden órát ebben a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

12.1.2. Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői

- Az 5-8. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.
- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 5. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

13. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

„A gyereknevelés és tanítás során az a legfontosabb, hogy egy gyerek mindig tudja, akkor is szeretik őt, ha nem tökéletes, és hogy ezen képes javítani. Ez olyan bizalom a felnőtt részéről, amit minden korú gyerek megérez. Hogy hisznek benne. Tévedhet és hibázhat. Nem kell tökéletesnek lennie. A világ sem az.”

Tari Annamária

13.1. Törvényi keretek

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása az ágazati kerettörvényben [2011. évi **CXC. törvény a nemzeti köznevelésről**]

4. § 13. *kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:*

a) *különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:*

aa) *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,*

ab) *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,*

ac) *kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,*

b) *gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,*

25. *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,*

3. *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,*

14. *kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.*

13.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó tanulók egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrányok minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés a gyermekkel, szülővel, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kezügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

13.3. A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység (BTM-es tanulók fejlesztése, felzárkóztatása)

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van.

A tanulási nehézség vagy a tanulási zavar oka lehet születési, fejlődési rendellenesség illetve fogyatékoság vagy kisgyermekkorai betegség.

Ez a következőkben mutatkozik meg:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjén (hibás ejtés, szegényes szókincs, a szövegemlékezet fejletlensége);
- olvasás-írás és a számolás zavara;
- mozgáskoordináció zavara;
- kialakulatlan testséma, tér- és irányérzékelési bizonytalanság ritmusérzék fejletlensége;
- a vizuális elemző- és megfigyelőképesség gyengesége;
- a tartós figyelem hiánya.

Az iskolai tanulási kudarcok hatására a tanulóknál olyan pszichés tünetek alakulnak ki, (érzelmi labilitás, szorongás, önbizalom hiánya, hiperaktivitás stb.) amelyek kedvezőtlen magatartási megnyilvánulásokat eredményeznek.

Ehhez társulnak olyan szociális kapcsolati zavarok, mint például a nem megfelelő anya-gyermek kapcsolat, az ingerszegény környezet, az elhanyagolt családi háttér stb.

Tapasztalataink alapján ezek a tanulók megszokott iskolai körülmények között, nagyobb létszámú osztályban, a hagyományos módszerekkel nem képesek a tanulásban előrehaladni, fejlődni.

Az egyes képességek terén jelentkező elmaradás, lassúbb fejlődés rendszerint más pszichikus folyamatokkal is kapcsolatos. Például a felidézés nehézségei többnyire az észlelés és a megfigyelés folyamatainak elégtelenségeivel is összefüggenek, ezért elképzelhetetlen egy-egy képesség elszigetelt fejlesztése. Mindig a különböző intellektuális és érzelmi tényező együttes feltárására és fejlesztésére törekszünk.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok (BTM)

A beilleszkedési és magatartási zavar **komplex jelenség**, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a pedagógiai szakszolgálattal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő beillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- 1. Pszichés zavarok** állnak a probléma hátterében (önértékelési zavar, gyenge fókusz, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarc-tűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- 2. Tanulási nehézségek** váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- 3. Rossz vagy hiányos szocializáció** okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

A **fejlesztő munka** eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztatás, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a tanulók iskolai teljesítményét javítják.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre

Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.

A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdők.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-2 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (3-4 fő),
a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

- Személyiségfejlődés
  - * Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
  - * Idegrendszer fejlődésének biztosítása
  - * Mozgásfejlődés
  - * Érzelmi élet fejlődése
  - * Beszéd fejlődése
  - * Érzékszervek fejlődése
  - * Prevenció, reedukáció
- Részképesség zavarok megszüntetése
  - * Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
  - * Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)
- Ismeretek bővítése
  - * Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

13.3.1. A fejlesztés elmélete és módszertana

A tanulási alkalmasság megítéléséhez szükséges pszichikus funkciók:

- pontos és differenciált vizuális észlelés
- forma, méret, szín pontos felfogása
- összetartozó részek értelmes egésként való észlelése (Gestalt-látás).
- megadott formák–színek megtalálása, kiemelése egy képi környezetből (figura, háttér észlelése)
- adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése
- vizuális információk téri elrendezése
- vizuális információk sorba rendezése, szekventálása
- a hallott (auditív) információk pontos észlelése, megkülönböztetése – adott hangok kiemelése
- adott hangok helyes egymásutániségének felismerése, hangcsoportok egységbe foglalása összerendezett, koordinált mozgás, szem-kéz összerendezett, célszerű együttes mozgása
- a látott-hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása (a keresztcsatornák együttműködése)

- rövid idejű vizuális-verbális memória
- szándékos figyelem - kb. 10 perces figyelemkoncentráció

13.3.2. Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán.

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések

Február: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

13.3.3. Módszerek

Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve alakítjuk ki.

Kidolgozott fejlesztő programok

- Tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban
- Számolás, írás, olvasás zavarok kezelése
- Figyelemfejlesztő gyakorlatok
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Tanulást segítő módszerek

Személyiségfejlesztés

A foglalkozások légköre, az életkori sajátosságok figyelembevétele, a játékoság mind hozzájárulnak a jótékony cserehatáshoz, mely végső soron a pszichomotoros és a motoros-pszichés kiegyensúlyozott fejlődést eredményez.

Pszichomotoros fejlesztés részterületei:

- Téri–idő tájékozódás
- Testséma
- Téri tájékozódás
- Idő tájékozódás
- Lateralitás
- Finommozgás

13.3.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további elemek

A tanulók túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy a diák milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani (képességfejlesztés).

Kiemelt területek:

- anyanyelvi (dyslexia, dysgrafia)
- matematikai (dyscalculia)

A tanulók képességeinek nehézségei összefügghetnek a különböző értelmi és személyiségi folyamatok problémáival is.

13.3.5. Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógus meghatározott órarend szerint emeli ki a tanulókat az órákról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében fejleszti a tanulókat.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden pedagógus feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a tanulók nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő tanulók tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- A hanganyagok csökkentik olvasási igényt és pótolják, kiegészítik a tanári közlést. Munkánkat megkönnyítik az IKT eszközök adta lehetőségek.
- Az egyes osztályok közötti átjárhatóságot az azonos értékelési rendszer biztosítja. A felmérő írásbeli számonkérés anyagát az osztály szintjéhez alkalmazkodva állítjuk össze. Az értékelés azonban azonos norma szerint történik. Az értékelésbe

beleszámítjuk a választható szorgalmi feladatokat, amelyek többnyire valamilyen alapkészség gyakorlását segítik. A tanulók aktivitása szintén beleszámít az értékelésbe.

13.4. Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelő-oktató munkájának jellemzői (SNI)

A *sajátos nevelési igényű gyermek*, tanuló különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesül attól kezdődően, hogy igény jogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátás a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítjuk. Oktatásuk a többi tanulóval együtt integrált formában történik. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012 (X.8) EMMI rendelet 2. sz. mellékletében kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

13.4.1. SNI fogalma

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

13.4.2. Integrált oktatás

Az SNI tanulók integrált oktatását hatékonyan tudja megvalósítani az iskola, ha programjában kiemelt helyet kap a differenciált nevelés, a prevenció, amely személyre szabott fejlesztési tervekben valósul meg. Az iskolának, illetve a pedagógusnak nagy a szerepe abban, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek differenciált nevelése következtében csökkenteni tudja a hátrányokat, megpróbál esélyt adni, hogy a hátrányok leküzdésével, csökkentésével a gyermek sikeresen tanuljon.

Differenciált nevelésünk célja kialakítani azokat a képességeket, készségeket, szokásokat, melyek lehetővé teszik a sikeres beilleszkedést, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő korosztállyal együtt tudjanak haladni. Éppen ezért minél kevesebb sikertelenség, kudarc érje őket az iskolában. A sajátos nevelési igényű tanuló jól fejleszthető az iskolai csoportban egyéni fejlesztési terv alapján. Kiemelt jelentőségű, valamint a fejlesztés alapja az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, befogadó légkör megteremtése. A fejlesztés eszköze: a tudatosan tervezett, szervezett, tevékenységek általi játék, ami elősegíti a gyermek képességeinek fejlődését. A fejlesztés a tanév során folyamatosan történik, s az általános iskola 1-8-ig tartó szakaszában valósítható meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Köznevelési törvényben meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van
- szükség esetén a sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítsék a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve
- a fogyatékoság egyes típusaival összefüggő feladataikról a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást

Küldetésnyilatkozat

Az integrált tanulók esetében célunk, hogy a saját lehetőségeiknek megfelelően minél optimálisabb szintre juthassanak egyéni fejlődésükben. Különleges gondozási igényük: biológiai, pszichológiai, szociális tulajdonság-együttes. Ez kifejezi a tanulók nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének átlagtól eltérő különbözőségeit.

13.4.2.1. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátását az iskolánk alapító okirata szerint látja el, amennyiben azok a **Szakértői bizottság** véleménye alapján, a többi tanulóval együtt oktathatók.

Iskolánkban a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető tanulók osztályonkénti létszáma nem haladhatja meg a KT 3. sz. mellékletében rögzített maximális létszám 10 %-át. A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése, együtt fejlesztése minden tanórára és foglalkozásra kiterjed.

Az SNI tanulók iskolai fejlesztésének alapelveinél lehetőség szerint a többségi tantervi követelményeknek való megfelelés és szükség esetén az SNI tanulókra kidolgozott követelményrendszert alkalmazzuk.

- A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli a területileg illetékes tanulási képességeket vizsgáló szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése terápiás megsegítéssel, egyéni fejlesztési terv alapján történik.
- A fejlesztendő részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:
  - * az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
  - * a kudarcűrő- és feldolgozó képesség növelése,

Sikerkritériumok, elvárt eredmények

- Az integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.
- Legyen képes a tőle elvárható szinten eleget tenni a tantervi követelményeknek.
- Az integrált oktatás ne legyen negatív hatással a többségi oktatásra.

13.4.2.2. Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

A fejlesztési gyakorlatban a sajátos nevelési igényű tanulók számára kidolgozott részletes irányelveket kell követni.

Iskolánk az alábbi pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek integrálását tudja vállalni: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, kevert specifikus fejlődési zavar az aktivitás és figyelemzavarai, magatartászavar. A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavar diagnózissal rendelkező tanulók oktatását iskolánk nem tudja fogadni, mert nem szerepel iskolánk alapító okiratában, ezért az integrálásukat biztosító objektív és szubjektív feltételek sem adottak. Ezeknek a tanulóknak az integrálást a kerület más iskoláiban oldják meg.

1. Olvasási zavar (diszlexia)

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Gyakran tapasztalható sorrendi probléma, a hosszabb szavak áttekintése nehézséget okoz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz számukra a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A fejlesztés feladatai:

- auditív, vizuális figyelem, észlelés
- A hang-betű kapcsolat kialakítása
- a rövidtávú emlékezet
- szerialitás
- téri tájékozódás
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció
- a testséma biztonságának kialakítása
- az olvasás, írás tanítása
- az olvasási készség folyamatos gondozása

- szókincsfejlesztés
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, a szövegszerkesztő használatának megtanításával, alkalmazásával
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése

2. Írászavar (diszgráfia)

Diszgráfia esetén a téri orientáció, a vizuo-motoros koordináció és finommotorikum zavara nyilvánul meg az írásmozgások kivitelezésében és dekódolásában. Jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség, lassú az írás, kiváltképp a helyesírás elsajátításának folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus, verbális és fogalmi szinten,
- a vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző-összetevő, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

3. Aritmetikai készségek zavara (diszkalkulia)

A diszkalkulia a matematikai - logikai gondolkodási képességek zavara, amely a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehezítetttségében nyilvánul meg. Sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem is. A diszkalkuliás tanulóknál – természetesen, - általános a matematikai érdeklődés, a matematikai gondolkodás motivációs hiány. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv

használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonságának növelése,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása és adekvát alkalmazásának előhívása,
- a szerialitás és intermodalitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor
- a cselekvésbe ágyazott gondolkodási műveletek, a manipuláció előtérbe helyezése,
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata,
- a képi, vizuális megerősítés,
- megfelelő, egyéni adottságokhoz igazodó mennyiségű és metódusú gyakorlás
- megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

4. A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar, hiperkinetikus zavarok

Az első öt életévben kialakuló tünetegyüttes, amelyet a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanág és a konfrontációs hajlam jellemez.

Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és az irreleváns, többnyire csökkent önértéktudat.

5. Magatartászavarok

Jellemző az érzelmi-akarati szféra súlyos zavara, amely visszatérő és/vagy tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémákban manifesztálódhat. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális kompetenciák fejletlenek.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai

- A proszociális magatartási és viselkedési formák kialakítása illetve megerősítése, támogatása
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, magabiztosságának, önértékesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése

siker vagy kudarc esetén.

- A tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A szociális és érzelmi fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosításával.
- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.

13.4.2.3. Az SNI tanulók fejlesztésének alapelvei

- a fejlesztés a tanuló speciális szükségleteinek, egyéni teherbíró képességének figyelembe vételével történjen
- a komplexitás elvének betartása (a ráhatás egyidejűleg mindig több funkcióra irányul)
- a fejlesztés módja indirekt legyen (úgy juttassuk sikerélményhez és segítsük a kreativitását megnyilvánulni, hogy helyzetbe hozva, a fantáziáját megmozgatva sikeresen hajtsa végre a feladatot)
- az egész személyiséget vegyük figyelembe, találjuk meg azt az egyéni utat, amely a gyerek képességeihez és személyiségéhez igazodik
- a fejlesztés során egy időben legyen jelen az érzéki tapasztalat, a tárgyi cselekvéses megismerés és a céltudatosan kiválasztott tevékenység
- mindig következetesek legyünk
- egy – egy funkció stabilizálódása gyakorlások folyamatában fog megvalósulni
- a tanulót tegyük motiválttá
- a légkör jó hangulatú, játékos és kreatív legyen
- minden alkalomban vegyük figyelembe a gyerek éppen aktuális állapotát, energiaszintjét
- fontos a rendszeresség
- elfogadó magatartást kell tanúsítani, fontos a személyes kapcsolat kialakítása
- nem a gyereket értékeljük, hanem a hibát javítjuk
- a feladatadás kis lépésekben történjen, legyen elegendő idő a megoldásra
- a teljesítményről pontos, érthető és konkrét visszajelzést adjunk minden esetben

A **fejlesztés célja** minden esetben a működési zavar kezelése, a feladatunk korrigálni, kompenzálni, a sérült pszichikus funkciókat fejleszteni. A fejlesztés alatt sohasem hiánypótlást és korrepetálást értünk, hanem a gyerek tanulási és viselkedési problémájához kell megtalálni azt a leghatékonyabb utat, ami végül is elvezet a fejlődéséhez.

13.4.2.4. Az integrált oktatás megvalósításához szükséges intézményi feltételek

Az integrált oktatás megvalósításához szükséges, hogy minden nevelő ismerje az egyes tanulók szakértői bizottság által kiállított szakvéleményében foglalt fejlesztési területeket, amelyek kijelölik, hogy milyen irányban haladjon a gyermek megsegítése. Ez alapján és a pedagógus saját mérései segítségével egyéni fejlesztési terv kidolgozása után valósítható meg

a tanuló eredményes továbbhaladása. A pedagógus saját belátása szerint az óra anyagához, a módszerekhez igazodva választhatja meg, hogy az SNI tanulónak hogyan tud személyre szabottan segítséget nyújtani ahhoz, hogy ő is a társaival haladhasson a tanórákon, ne érezzen semmiféle megkülönböztetést. A szakértői véleményben kijelölt területeken kívül fontos még az SNI tanulók önbizalmának, önértékelésének fejlesztése is. A módszerek megválasztása során kiemelt szerepet kap az egyéni megsegítés, a differenciálás. Hatékony lehet még az SNI tanulók esetében is a kooperatív technikák alkalmazása és a projekteken való aktív részvétel. Náluk is fontos keresni és felismerni, hogy mely területek azok, amelyekben kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, és a tehetséggondozás keretében ezeket a képességeket tovább erősíteni. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások segítik.

13.4.3. A pedagógustól elvárható kompetencia:

- ismerje fel és tudja kezelni a részképesség-zavar tünet együttesét;
- a differenciálás módszertanát tudja alkalmazni;
- a tanulóval szemben sem kirekesztő sem hátrányosan megkülönböztető viselkedést ne tanúsítson;
- a tanuló értékelésekor vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit, és a szakértői vélemény ajánlásait;
- ismerje fel a tanuló azon képességeit, amelyek pozitívak és ezekre támaszkodva hatékonyan segítse elő további fejlődését;
- a fejlődés mértékét mindig a tanuló korábbi teljesítményéhez igazodva vizsgálja;
- a tanulóközösségben a nevelői példa alapján váljon szokássá a részképesség zavar toleranciája;
- a tanulóval kapcsolatos problémákat figyelmesen és tapintatosan közölje a szülőkkel;
- legyen érzékeny és megértő a tanulók problémájával kapcsolatosan;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- folyamatosan kísérje figyelemmel a tanuló szakellátását, eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- Az alapkészségek mindennapos fejlesztése.
- Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését.
- Speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése.

- Folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák:

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák
- egyéni fejlesztés, értékelés
- csoportos fejlesztés
- tanórai differenciálás
- kooperatív munkaformák alkalmazása

13.5. Tehetség gondozás

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetség gondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórta élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

13.5.1. A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok
- Második idegen nyelv
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, kerületi, budapesti, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák

13.5.2. A pedagógustól elvárható kompetencia:

- ismerje fel és tudja kezelni a gyermek speciális képességeit, készségeit, ill. ezek együttesét;
- a differenciálás módszertanát tudja alkalmazni;
- a tanuló értékelésekor vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit
- ismerje fel a tanuló azon képességeit, amelyek kiemelkedőek és segítse elő további fejlődését ill. ezekre támaszkodva hatékonyan támogassa a többi területen való előrehaladását;
- a fejlődés mértékét mindig a tanuló korábbi teljesítményéhez igazodva vizsgálja;
- a tanulóközösségben a nevelői példa alapján váljon szokássá a különböző képességek toleranciája;
- a tanulóval kapcsolatos esetleges problémákat figyelmesen és tapintatosan közölje a szülőkkel;
- legyen érzékeny és megértő a tanulók problémájával kapcsolatosan;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- folyamatosan kísérje figyelemmel a tanuló eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.
- fórumot kell biztosítani, ahol a gyermek elért teljesítményét megfelelő módon az iskolai-, osztályközösség előtt ismerteti, elismeri, jutalmazza (ünnepek, honlap)
- segíteni kell, hogy a tehetséges tanuló eredményei, tevékenysége példaként működjön a többi tanuló számára
- a tehetséges tanulóknál különösen kell segíteni a helyes önértékelés kialakítását, hogy tehetségével hogy bánjon, hogy lehet nemcsak maga, de környezete (jelen esetben tanulóársai) hasznára, segítségére.

Célok	Feladatok	Kritériumok
<i>Iskolánk célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhesük fejlesztésüket.</i>	<p><i>Látogatás az óvodában, illetve az óvónők látogatása az iskolában, az óvónők véleményének kikérése.</i></p> <p><i>Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, céltudatos adatgyűjtés.</i></p> <p><i>Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése beszélgetés a szülőkkel, edzőkkel, tanárokkal.</i></p>	<i>A partnerekkel való permanens kapcsolattartás.</i>
<p style="text-align: center;">↓</p> <p><i>Célunk a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében.</i></p>	<p><i>A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tanórai csoportbontás, differenciálás;</i> • <i>érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok;</i> • <i>speciális tantervű osztályok létrehozása;</i> • <i>tantervdúsítás;</i> • <i>tanulmányi versenyekre való felkészítés;</i> • <i>középiskolai előkészítő tanfolyamok;</i> • <i>táborok, erdei iskola.</i> 	<p><i>A szakkörök és klubok sikeres működése.</i></p> <p><i>Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel.</i></p> <p><i>Sikeres felvételi vizsgák (továbbtanulás).</i></p> <p><i>Közösségi produkciókban való sikeres szereplés.</i></p> <p><i>Egyéni produktumok, publikációk, műalkotások létrehozása.</i></p> <p><i>Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek</i></p>
<i>Célunk az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.</i>	<p><i>Meg kell próbálnunk kompenzálni a családi és anyagi háttér hiányosságait.</i></p> <p><i>Pályázatok útján biztosítanunk kell a szükséges anyagi, tárgyi feltételeket azon tehetséges tanulók</i></p>	<i>Táborozási hozzájárulások elnyerése, a kerületi önkormányzati stb. pályázatok felhasználásával.</i>

Célok	Feladatok	Kritériumok
	<p><i>részére, akik rossz anyagi körülmények között élnek.</i></p> <p><i>Hozzáférhetővé kell tennünk számukra a különböző szakkönyveket, folyóiratokat, feladatgyűjteményeket.</i></p>	
<p><i>Célunk, hogy a tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.</i></p>	<p><i>Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.</i></p>	<p><i>A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsöztetésének módját.</i></p>
<p><i>Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért célunk a családdal való együttműködés.</i></p>	<p><i>A családnak tudtára kell adni a felismert tehetséget, a fejlesztés lehetőségét, formáját, helyét.</i></p> <p><i>Folyamatosan informálni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.</i></p>	<p><i>A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.</i></p>

14. KAPCSOLATTARTÁS KÜLSŐ INTÉZMÉNYEKKEL

Külső intézmények:

- Az intézmény az ELTE Tanítóképző Karának gyakorlóléhelye: III-IV. éves hallgatók az I. félévben minden héten egy napot, a második félévben egy hónapot töltenek iskolánkban csoportos hospitálással, gyakorló tanítással.
- Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola: hegedű, zongora, és szolfézs óráinak adunk helyet.
- A Kelenföldi Református Közlöny, Szent Adalbert Plébánia és a Szent Adalbert Misszió Alapítvány segítségével közös rendezvények (karácsony, húsvét, kirándulások, kárpátaljai, csángó gyermekek segítése).
- Ausztria, Burgenland - Felsőörség utazások.
Nyelvgyakorlás és más kultúrával való ismerkedés (földrajzi, történelmi ismeretek). Az idegen nyelv eredményes, kommunikációs funkcionak megfelelő elsajátítása. Együttműködés a Borostyánkői Önkormányzattal (Gemeinde Bernstein).
- Kerületi Tűzoltó Parancsnokság
- A Polgári Védelem által rendezett versenyeken való állandó részvétel.
- Szabó Ervin Könyvtár (könyvtári órák, szórakozások, versenyeken való részvétel).
- Fonó (táncház).
- FMH Színház
- Petőfi Irodalmi Múzeum
- SOTE és a Rendőrtiszti Főiskola hallgatói évente négy előadást tartanak az alkohol, drog, cigaretta és az AIDS veszélyeiről.
- Nemzeti Galéria szervezésében rajz és kézműves foglalkozások, tárlatvezetés
- Hadtörténeti Múzeum
- MÜPA
- FIGYU
- Hagyományok Háza
- Mozgolóda Óvoda
- Karolina úti Óvoda
- Kerületi Óvodák
- XI. kerületi Rendőrség
- XI. kerületi egészségügyi szolgáltatók: Szent Kristóf Szakrendelő Nonprofit Kft. (orvos, védőnő)
- XI. kerületi Önkormányzat
- Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola
- Vöröskereszt
- Molnár C. Pál Múzeum
- Főkert
- Fővárosi Állat- és Növénykert
- Operaház

15. A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tankönyv, munkafüzet tartalmában feleljen meg a Helyi Tantervek követelményeinek.

- A tankönyv tartalmában, ábravilágában igazodjon a tanuló életkori
- sajátosságaihoz, jól áttekinthető, jól olvasható legyen.
- A tankönyv legyen igényes kivitelezésű, időtálló.
- A tankönyvekhez munkafüzet, esetleg feladatlap is tartozzon, a gyakorlás, az önálló munka, a tudás ellenőrzése érdekében.
- A tankönyvek rokon tantárgyak esetében (pl. biológia-földrajz; magyar- történelem; ének-művészettörténet, stb.) hasonló felépítésűek legyenek.
- Mérlegelni kell a tankönyvek, taneszközök árát is.
- A könyvtár gyűjti a tankönyveket (tartós tankönyvek), tanulmányi segédleteket, hogy szükség esetén kölcsönözhesék a diákok. (Így munkáltató tankönyvekre ritkán esik a választásunk).
- A taneszközök tegyék szemléletessé a tanítandó témát.
- Tapasztalati úton szereshető ismereteket nyújtsanak.
- Könnyen kezelhetők legyenek; tartós anyagból készüljenek. (Gyermek is használhassa, kipróbálhassa).
- Kipróbált legyen: megfelelő szakmai referenciákkal rendelkezzen.

A tankönyvválasztást legalább háromévenként felülvizsgáljuk, de minden évben a tankönyvrendelés előtt a választás korrigálható.

Hosszú évek alatt kipróbált könyvekhez ragaszkodunk, abban az esetben is, ha az nem támogatott tankönyv. (2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról)

16. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK RENDJE

16.1. Törvényi háttér

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséről

64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülői folyamatosan tájékoztatni kell.

(2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga - a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

(4) Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint - szervezett beszámoltató vizsga is.

(5) Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

(6) Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(2) Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

(3) Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

(4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg.

66. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

(2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

(3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

(4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - alapközü művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig - tarthat.

67. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

(2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

(3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételleket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

(4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

(5) Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

68. § (1) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

(2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

(5) Ha a vizsgázó a (4) bekezdés d) pontja alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

69. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

(2) Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

(3) Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgáratokhoz mellékeli.

(4) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

(5) Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

(6) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

(7) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

70. § (1) Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

(2) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

(3) A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

(4) Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

(5) A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

(6) A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

(7) A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

(8) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

71. § (1) Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(2) Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

(3) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

(4) Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(5) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

(6) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

73. § (1) A független vizsgabizottság előtt lehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A kormányhivatal a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati vizsgatantárgyak esetén az érintett szakközépiskolai ágazat vagy szakképesítés - szakképzési törvényben meghatározott - országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának

(2) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

(3) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

(4) A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

16.2. A tanulmányok alatti vizsgák és az azokkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban vizsga) a következők:

- a) javítóvizsga
  - b) osztályozó vizsga
  - c) különbözeti vizsga
  - d) pótló vizsga
- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni (az első félév ill. a tanév utolsó két hete), azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
  - A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
  - A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal értesítést kap az iskola honlapján, valamint átveszi a hivatalos értesítést (postai úton vagy személyesen) és aláírásával ezt igazolja.
  - Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga.
  - Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán, formanyomtatványon az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
  - A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap a szaktanártól.
  - A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

16.3. Vizsgaforma, vizsgarészek

1. szóbeli vizsga
2. írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni. Ettől eltérni igazgatói engedéllyel lehet.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak (3 fő) jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.

- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

17. FELVÉTEL, ÁTVÉTEL ELJÁRÁSRENDEJE

Az iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a törvényi előírásoknak megfelelően, nm/gyerekre számolva)

A körzeten kívüli tanulók esetében az átvétel feltétele a legalább jó (4) magatartás és szorgalomjegy. Az első osztályos beiratkozás szabályaira a köznevelési törvény és a 20/ 2012. EMMI rendelet az irányadó.

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai:

- Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról az iskola igazgatóhelyetteseinek véleménye alapján az igazgató dönt.

A felvétel, átvétel elutasításának rendje:

- Az iskolai felvételi, átvételi kérelem elbírálásakor a tanuló szülőjét az intézményvezető határozatban tájékoztatja.

A tanulói jogviszony megszűnése:

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- fegyelmi eljárás esetén a Kormányhivatal által kijelölt iskolába távozik.

18. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a NAT kompetenciaterületi tudásanyagának.

Fejlesztési területek, nevelési célok

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködésre felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A testi és lelki egészségre nevelés:

a.) biológia órán (folyamatos, ill. 7-8. osztály)

- Az ember megismerése és egészsége
- Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltás
- Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek
- Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek

b.) fizika órán (7-8. osztályos tananyag)

- Az ember megismerése és egészsége
- Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.
- Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek

c.) kémia órán (7-8. osztályos tananyag)

- Az ember megismerése és egészsége
- Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban

d.) testnevelés órán, technika órán (folyamatosan)

- A baleset-megelőzés, motoros tevékenységek során bekövetkező egyszerű sérülések kezelése (sportszemüveg használatát ajánljuk, esetleges kárért az iskola nem vállal felelősséget)
- prevenció, életvezetés: egészségfejlesztés

e.) osztályfőnöki órákon (folyamatosan)

- A testi és lelki egészségre nevelés
- prevenció, testi higiénié, veszélyes helyzetek, körülmények, anyagok, közlekedési alapismeretek

Iskolai formái:

- egészségghét
- külső előadó/iskolai védőnő előadása
- oktatóprogramok beillesztése
- tanórákon tananyagba építése

19. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Nkt. 27§(11) szerint az intézmény megszervezi a mindennapos testnevelést heti 5 testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti 2 óra:

- a.) kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott műveltségterületi oktatással. A néptánc a mindennapos testnevelés része, órarendbe épített,
- b.) iskolai sportkörben való sportolással,
- c.) versenyszerű sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Megvalósulása:

- a.) 1-6 évfolyamon: 4 testnevelés óra + 1 néptánc
- b.) 7-8. évfolyamon: 5 testnevelés óra

20. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK

Az első évfolyam második félévében a szülők eldöntik, hogy angol vagy német nyelvet tanulnak a 2. évfolyamtól kezdődően szakköri keretek között a gyerekeik.

Ötödik osztályban szülői kérésre lehetőség van 2. idegen nyelv felvételére szakköri formában.

21. A TANULÓ MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE, MÉRÉSE

54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. [...]

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja.

56. § (1) A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

[2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről]

21.1. Az ellenőrzés és értékelés szerepe, célja

Pedagógiai munkánk szerves része az ellenőrzés és értékelés. Az értékelés és minősítés emeli a teljesítményt. A teljesítmény mindig abban a csoportban a legalacsonyabb, ahol nem történik visszajelzés a feladatmegoldás milyenségéről. Az értékelés meghatározza, konkretizálja a tanulmányi munkában elért eredményt, szemléletesen megmutatja a siker fokát vagy a lemaradás mértékét. Emellett megerősíti a tanult ismereteket. A folyamatos, rendszeres értékelés növeli a tanulók önbizalmát, hiányosságaik feltárással azok kiküszöböléséhez kapnak segítséget.

Emellett az értékelésnek és osztályozásnak fontos szerepe van a helyes önértékelés, egymás megismerésének és értékelésének alakításában. A tanulók – kisiskolások fokozottabban, felsősök kevésbé - hajlamosak munkájuk túlértékelésére. Önértékelésük alapja nem az elért eredmény, hanem gyakran az az erőfeszítés, szorgalom, amellyel a feladatot végezték. Ennek helyesbítése a tanár objektív értékelésén múlik, pontos elemzése önvizsgálatra készíti a tanulót, s fokozatosan igényesebbé teszi saját teljesítményével szemben. Az értékelés és önnevelés alakulásában a tanár folyamatos és rendszeres értékelése alapvető tényező. Követelményrendszerével mintát ad, mércét állít fel, amelyhez mérhetik önmagukat és társaikat is a tanulók. Gyakorlatilag így sajátítják el a

személyiségértékelés eljárásait. Ebből fakadóan törekszünk az objektív, rendszeres és motiváló értékelésre, a pozitív értékelés előtérbe helyezésével. Igyekszünk sokoldalú értékelési rendszert és változatos értékelési formákat alkalmazni a tanulók életkori sajátosságainak és a tananyagnak megfelelően. Elsősorban az elért eredményt, szintet értékeljük, a tantervi követelményekhez viszonyítunk, de értékeljük a gyermek önmagához mért fejlődését, kiemelkedő teljesítményét, esetenként a tantárgyakhöz való viszonyát. A tantárgy jellegének megfelelően irányulhat együttműködési képességére, eszközhasználatára, feladatvégző képességére.

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott. A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése. Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására. A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni. Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét). A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az ellenőrzés és értékelés **célját és módját** tekintve lehet: diagnosztikus, formatív vagy szummatív.

Amennyiben diagnosztikus mérést végzünk, az nem a tanuló teljesítményének érdemjeggyel való értékelésére, hanem a hiányosságok feltárására, a fejlesztendő területek megvilágítására szolgál.

Számunkra az értékelés rendkívül sokrétű, differenciált szerepeket, funkciót tölt be a nevelés - oktatás rendszerében:

- a munka folyamatos visszajelzésének eszköze,
- a motiváció egyik eszköze,
- az elvárt, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony és mérték kontrolljának eszköze,
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet

meghatározásának eszköze,

- versenorientációt, sikert, kudarcot jelez,
- az elvárt képességek szintmérésének eszköze,
- az előrehaladás mérésének eszköze.

Az értékelési rend kialakítása során az alábbi követelményeket határoztuk meg:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- egyes esetekben legyen differenciált, személyre szóló,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő,
- biztosítsa a szubjektív értékelés jogát is,
- jelezze a sikert és a kudarcot,
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei és környezete számára.

Az értékelés célja:

- *Motiváció:*
Dicsérettel, szóbeli és írásbeli szöveges értékeléssel, érdemjeggyel, esetleg elmarasztalással a gyereket készítse a továbbhaladásra. Hívja fel a figyelmét a hiányosságok pótlására. A helyes önértékelés kialakítását segítse. Legyen irányadó!
- *Tájékoztató:*
A tanuló, a szülő és a pedagógus tudja, hogy az adott időszakban hol tart a gyerek tudása.

21.2. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

21.2.1. Az értékelés formái

1. Személyes, szóbeli értékelés

A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló. Leggyakoribb a mindennapos szöveges értékelés az órai munka és a szóbeli számonkérés után. Ez történhet a nevelő és a gyerekek által, vagy önértékeléssel. Szöveges értékelés történik fogadóórákon és a szülői értekezleteken is. Az írásbeli szöveges értékelést az írásbeli munkák végén gyakran alkalmazzuk. A szaktanári, osztályfőnöki dicséret vagy elmarasztalás is a szöveges értékelés formája.

2. Érdemjeggyel történő értékelés

Az értékelés másik formája az érdemjegy, amely a tantervi követelményekhez viszonyít

elsődlegesen. A gyermek önmagához mért fejlődését is figyelembe kell vennünk. Az érdemjegyek minimális száma havi egy. Érdemjegy és érdemjegy között különbség van, ezt a munkaközösségek egyeztetik.

Törekedjünk rá, hogy a tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de ne minden tevékenységét – és ne mindig – osztályozzuk.

Az új, belépő tantárgyakban főként szavakkal értékelünk, és minél konkrétan igyekszünk rámutatni az elért eredmények vagy kudarcok okaira. Ebben az időszakban ismertetjük meg a tanulókkal az új tantárgyak sajátos tanulási módszereit, magyarázzuk meg, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk tőlük az adott tantárgyban.

Sokféleség a tanulók munkájának értékelésében

A tanulásszervezés változatos munkaformákban történik, ezért az értékelés követi ezt a sokféleséget. Alapvető célunk, hogy a tanár és a tanuló a tanév elején közösen tisztázza, hogy a tanuló milyen munkáira kaphatja és milyen súllyal az értékelést.

A feladatokat különféle munkaformákban készítik el a gyerekek. A munkaformákat és a feladat elkészítésének, bemutatásának, leadásának határidejét, időpontját a pedagógus jelöli ki. A számonkérésekről, ellenőrzési szempontokról, tantárgyi követelményekről részletesen az egyes tantárgyak helyi tanterve ad útmutatást.

Ellenőrzési szempontok, értékelési eszközök, módok:

- év eleji ismétlés után történő diagnosztikus felmérés (technika, rajz),
- az egyes témakörök végén témazáró dolgozat írása,
- órai felelet szóban és írásban,
- szódolgozat,
- gyakorlatok bemutatása (testnevelés),
- memoriterek felmondása,
- órai munka,
- kiselőadás tartása, (a pedagógussal előre egyeztetett témában és módon),
- szorgalmi feladatok elkészítése,
- beadandó feladatok elkészítése,
- órarész megtartása különféle munkaformákban,
- gyakorlati munkák, órai alkotások
- a tantárgy sajátosságainak megfelelően a szaknyelv használata,
- dramatizálás,
- versenyeken való részvétel,
- projektnapokon, projektmunkákban való részvétel,
- tanulmányi kiránduláson való aktív részvétel
- iskolai programokon, műsorokban való részvétel,
- felszerelés folyamatos karban tartása és pótlása, megfelelő használata,
- füzetek, munkafüzetek vezetése,
- megfelelő mennyiségű és

külső munkáinak végzése, mely elősegíti az egyéni tanulást

előkészítését

- házi feladatok.

21.2.2. Az otthoni / délutáni iskolaidőben elkészítendő feladatok

A házi feladatok a gyakorlás célját szolgálják, új anyagot nem tartalmaznak, és a tanulási időben, a tanórákon szerzett ismeretek felhasználásával elkészíthetők, megtanulhatók.

Az írásbeli és szóbeli házi feladatok kijelölésénél figyelembe vesszük, hogy hét végére és tanítási szünetekre csak az egy-egy tanórát követő szokásos mennyiségű házi feladat adható.

A beadandó házi dolgozatok témáját, a kutatómunka és a kiselőadások anyagát, a megtanulandó memoriter szövegét legalább egy naptári héttel korábban a tanuló tudomására kell hozni. A házi feladatként gyakorlás céljából feladott, de el nem készített munkák hiányára elégtelen osztályzat nem adható, mert az a félévi vagy tanév végi osztályzatot esetlegesen negatív irányba befolyásolná, és nem az aktuálisan meglévő tudásszintet tükrözi. Azonban az el nem készített házi feladatok pótlására ösztönözzük tanulóinkat, mivel azok rendszeres hiánya nemcsak gyengébb szorgalom osztályzatot eredményezhet, de hosszabb távon visszavetheti a tanulmányi eredményt is. A feladatokat rendszeresen el nem végzőktől szóban vagy írásban számon kérhető az otthon el nem végzett anyag. Formája lehet szóbeli és/vagy írásbeli. Rendszeresség és a tanulók egyéni ütemének és adott képességi szintjének megfelelő feladatok jellemezzék. Célja a gyakoroltatáson kívül irányulhat önálló és kreatív feladatmegoldásra, gyűjtőmunkára stb. Értékelése történhet szóban és írásban egyaránt, továbbá érdemjeggyel is. Egyéb formai lehetőségek: kiselőadás tanári útmutatás alapján (akár IKT-eszközök igénybe vételével is), tárgyak, tablók stb. készítése; csoportmunka, projektmunka.

21.2.3. A tájékoztató füzet

A beírt érdemjegyek esetében a pedagógusok megnevezik az értékelt feladat típusát és/vagy témáját. A könnyebb áttekinthetőség kedvéért a különböző súllyal bíró érdemjegyeket különböző színnel kerülhetnek jelölésre.

A témazárók osztályzatai két érdemjegynek számítanak az átlag számítása során..

Pedagógiai indokaink a következők:

- a gyerekek és a szülők tisztában vannak a témazárók jegyeinek jelentőségével, hiszen azok mindig egy nagyobb egység számonkérései, melyeket minden esetben

összefoglaló, gyakorló órák előznek meg,

- a témazáró dolgozatokra való felkészülés is hangsúlyosabb és eredményesebb lehet, ha a gyermekek és szüleik ismerik a jegyek súlyát,
- a jegyek súlyozása az iskolánk vonzáskörzetében található középiskolák pedagógiai programjaiban is megjelenik, ezért a későbbiekben nem okoz majd nehézséget az ilyen irányú elvárás illetve megfelelés tanulóinknak

21.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei, évismétlés; magántanulói státusz

57. § (1) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.[...]

A tanuló a 2-8. évfolyamon az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az iskola tantervében meghatározott "a továbbhaladás feltételei" című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2. - 8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2. - 8. tanév végén "elégtelen" osztályzatot szerez, a nevelőtestület döntésétől függően a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgára, vagy osztályismétlésre kötelezi. [...]

Az 1 évfolyamon - a Köznevelési törvény előírásainak megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

45. §(6) Az iskola igazgatója a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének magántanulóként tehet eleget. Gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéséhez be kell szereznie a gyermekvédelmi gyám véleményét.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók, ha nincs elegendő évközi osztályzatuk, amelyek alapján a félévi vagy év végi teljesítményüket minősíteni lehetne, és a magántanulók esetében a továbblépéshez osztályozóvizsgát kell tenni, amelynek tantárgyai a következők:

- 1-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 5-6. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret, idegen nyelv, informatika
- 7-8. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv, informatika.

21.3.1. Tantárgyi értékelések

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. A magasabb évfolyamba lépés előfeltétele a Kerettantervben előírt minimális követelmény teljesítése.

A tanulók munkájának félévi és tanév végi értékelése történhet szöveges módon vagy osztályzatokkal.

Szöveges értékelés az 1. évfolyamon

Az 1. évfolyamon szöveges értékelést alkalmazunk. Az első negyedév zárásakor és félévkor minden első osztályos tanuló, félévkor a második osztályos tanulók is rövid szöveges értékelést kapnak tanítóiktól, ez tartalmazza magatartásának, szorgalmának alakulását, a gyermek tantárgyakhoz való viszonyulását, az eddigi eredményeit. Bátorítást kap a további tanulmányaihoz, és a közösségi munkájához.

A szöveges értékelés pedagógiai módszertani követelményei:

- személyre szóló legyen,
- folyamatot tükrözzön,
- ne ítéletet alkosson, hanem tükröt tartson,
- segítse a gyerek önképének kialakulását,
- a gyerek legyen aktív részese saját fejlődésének, érezze ebben való felelősségét, szerepét,
- segítsen a továbbhaladás útjának a megtalálásában,
- tükrözze az önmagához mért haladást, serkentsen további erőfeszítésre,
- a gyermekhez szóljon, de a szülő is megfelelő információhoz jusson belőle, segítse a pedagógusok és a szülők közös gondolkodását,
- figyeljen a tudás és teljesítmény vizsgálattal ki nem fejezhető személyiségvonások fejlődésére is.

Osztályfőnöki értékelés szempontjai:

- együttműködés a társakkal és tanárokkal
- konfliktuskezelés
- a szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely

- felelősségtudat
- kezdeményezőkézség
- önbizalom
- az érdekérvényesítés képessége stb.

A tanulás értékelésének általános szempontjai:

- a munkavégzés
- a munkafegyelem
- a felszerelés
- a házi feladat elkészítése
- figyelem összpontosítás
- az önállóság
- az együttműködés
- az érdeklődés
- az aktivitás
- a munkatempó
- a mérhető tudás
- a szóbeli kifejezőkézség
- az írásbeli kifejezőkézség
- az írásbeli munkák külső alakja

A napi értékelésnek egyéb formáit is használjuk (szimbólumokat: pontokat, csillagokat, jeleket).

Az első osztályos tanuló tanulmányi eredményének minősítése a tanév végén a törvényben meghatározott módon, szöveges minősítéssel történik. A minősítésnek a tanuló tantárgyi teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.

Tantárgyi osztályzatok:

Kitűnő /5d/: A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni. Kiemelkedően jó, a kötelező tananyagot túlmutató eredményt ért el.

Jeles /5/: A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a

tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni.

Jó /4/: A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló a jeleshez, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói kevésbé alapulnak megértésen.

Közepes /3/: A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé dolgozik önállóan. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Kifejezési módja javításra szorul.

Elégséges /2/: A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Fogalmakat kevésbé ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre. Kifejezési módja szegényes.

Elégtelen /1/: ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján történik:

ALSÓ TAGOZAT

teljesítmény	érdemjegy
0-45%	elégtelen (1)
46-60%	elégséges (2)
61-80%	közepes (3)
81-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

FELSŐ TAGOZAT

teljesítmény	érdemjegy
0-35%	elégtelen (1)
36-50%	elégséges (2)

51-75%	közepes (3)
76-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

Az Erkölcstan/Hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése

A tantárgy jellegéből adódóan a tanulók foglalkozások alatti aktivitását, közreműködését tudjuk értékelni, továbbá a témakörök során tisztázott fogalmak, a témákhoz kötődő szakszókincs használatát, illetve egyes részfeladatok vagy a házi feladataik elvégzését. Tárgyi tudást szóbeli vagy írásbeli felelet formájában kérhetünk számon.

Az Nkt. 54.§ (2)-(4). bekezdéseinek megfelelően az iskolánk pedagógiai programjában az értékelést a következőképpen határozza meg:

Alsó tagozaton az értékelés szöveges módon történik (kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, részt vett).

Felső tagozaton az értékelés érdemjegyekkel történik.

21.4. A magatartás és a szorgalom értékelése

A tanulók magatartását és szorgalmát folyamatosan (havonta, félévente, tanév végén) értékeljük.

Az értékelésnél figyelembe kell venni a tanuló folyamatos tanulmányi munkáját, képességeihez mért eredményeit, a versenyeken való részvételét. Órai és szüneti magatartását, társaihoz való viszonyát, a közösség érdekében végzett, vagy nem végzett munkáját, a felnőttekhez való viszonyát, együttműködési készséget, vagy ennek hiányát.

A **magatartás** értékelésénél az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- önfegyelem
- tisztelettudó hangnem
- felelősségvállalás
- öntevékenység
- ön-és közösségi érdek összeegyeztetése
- társakért, kisebb és nagyobb közösségért végzett feladatvállalás
- alkalmazkodóképesség, a közösségi élet (házirend) szabályainak betartása
- adekvát viselkedés

A **magatartás** értékelése érdemjeggyel:

példás (5)	, aki a fenti értékelési szempontok következetes betartására törekszik;
jó (4)	, aki a fentieket egyes esetekben megszegi, ill. azokat csak figyelmeztetésre tartja be;
változó (3)	, aki esetenként a közérdekkel szembe helyezkedik;
rossz (2)	, aki a közösségi érdekeket súlyosan sértő cselekedeteket követ el.

A **szorgalom** értékelésének szempontjai:

- a tanuló életkori sajátosságai
- az egyéni képességei (IQ)   objektív körülmények
- családi háttér

.....

- kötelességtudat
- pontosság   szubjektív körülmények
- fegyelmezett munkavégzés

A **szorgalom** értékelése érdemjeggyel:

példás (5)	, aki a körülményeihez és a képességeihez képest a legjobban teljesít;
jó (4)	, aki kismértékben vagy egyes tantárgyak esetében nem használja a képességei és körülményei adta jó lehetőségeket;
változó (3)	, kiegyensúlyozatlanul tanul, teljesítménye nincs összhangban lehetőségeivel;
hanyag (2)	, feladattudata kialakulatlan; teljesítménye messze elmarad képességeitől;

Az egyes érdemjegyeket az osztályfőnök javasolja, a tanuló önértékelését és az osztályban tanító tanárok véleményét is figyelembe véve, s a nevelőtestület érvényesíti.

22.A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI, RENDSZERE

22.1. A pedagógusok ellenőrzése, mérése

Az iskolai nevelő-oktató munka belső ellenőrzése az Intézményi Önértékeléssel párhuzamosan, az Országos Tanfelügyelet szempontrendszere szerint zajlik. Az iskolánkban folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban (elsősorban a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban és a házirendben) meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja.

A nevelő-oktató munka ellenőrzését (és a hozzákapcsolódó méréseket) végezheti a pedagógusok esetében: az igazgató az igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők, a munkaközösségek, az ellenőrzésre az igazgató által felkért pedagógusok, valamint külső szakértők.

A pedagógusok nevelő-oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az évente összeállított - és az iskolai munkatervrészét képező - belső ellenőrzési terv alapján.

A **pedagógiai munka ellenőrzése** elsősorban az alábbi területekre terjed ki, amely a központilag meghatározott **pedagógusminősítési rendszer**, **tanfelügyeleti rendszer** valamint **pedagógus önértékelés** során használt kompetenciák és indikátorok alapján történik:

a) A pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:

1. A nevelő-oktató munka színvonalára a tanítási órákon. Ezen belül különösen fontos ellenőrzési területek:
  - A nevelő előzetes felkészülése és tervező munkája.
  - A tanítási óra felépítése és szervezése.
  - A tanítási órán alkalmazott módszerek.
  - A tanulók ellenőrzése és értékelése.
  - A tanulók munkája és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.
  - Az óra eredményessége, a Helyi Tanterv követelményeinek teljesítése.
  - A felzárkóztatás és a tehetséggondozás.
2. A tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására.
3. A szülőkkel való kapcsolattartásra.
4. Az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítésére.
5. A tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésére, az ezeken való részvételre.
6. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
7. A tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására.

8. A pedagógusra bízott tanterem rendezettségére, dekorációjára.

b) A tanulók iskolai munkáján belül:

- A tanulók értékválasztására, jellemző vonásokra.
- A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.
- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre.
- A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére.

22.2. Értékelés

Az iskolánkban folyó értékelő tevékenység **célja**, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.

A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat, és így ösztönözze a pedagógusokat a hibák kijavítására, a nevelő és oktató munka fejlesztésére.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékelése a következő területekre terjed ki:

- az intézmény oktató-nevelő munkájának értékelésére,
- a pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelésére,
- a tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelésére,
- a tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi munkájára, magatartására és viselkedésére.

22.2.1. Nevelő-oktató munka ellenőrzése

Az intézmény nevelő-oktató munkáját az iskola igazgatója minden tanév végén, valamint az igazgatói megbízás lejártakor - a tanulók, a szülők és a nevelők véleményének figyelembevételével - átfogóan értékeli.

A nevelő-oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógusok és más dolgozók létszáma, beiskolázási adatai).
- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulása (az intézményi költségvetés legfontosabb mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helyiségek, berendezések tárgyi szakmai anyagok).

- A tanítási-tanulási folyamat eredményessége (tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás területei és eredményei, bukások száma, versenyeredmények, a továbbtanulás alakulása).
- A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége (a diákönkormányzat és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek fejlődése, és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók).
- A pedagógus, nevelő és oktató munkája (tanítási módszerek, program- és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása).
- Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata (külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, az iskola a helyi médiában, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve).

A pedagógusok nevelő és oktató munkájának értékelését az alábbiakban következő szempontok alapján az iskola igazgatója, igazgatóhelyettesei és a nevelő munkaközösségek vezetői folyamatosan, szóban - az érintett nevelő kérésére azonban írásban - végzik.

A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:

1. Az óra célja és tartalma

- Helyesen határozta-e meg a nevelő az óra oktatási és nevelési célját?
- Illeszkedett-e a tanóra az éves, illetve témaköri tervezésbe?
- Van-e eltérés a tanmenetben az adott időszakra tervezett témáktól, tananyagtól?
- Az óra tartalma (a feldolgozott tananyag) megfelelt-e
  - * szakmai (pedagógiai) szempontoknak,
  - * a tudományosság elvének.
  - * a tanulók életkori sajátosságának?

2. Az óra felépítése és szervezése

- Az óra felépítése megfelelt-e a feldolgozott tananyagnak, az adott didaktikai feladatnak?
- Milyen az óra technikai szervezése, a nevelő időbeosztása?
- Sikerült-e kihasználni az óra minden percét tanulásra, munkára? Mennyire szervezett a tanulók tevékenysége? Volt-e üres járat?
- Milyen szervezeti formákat alkalmaz a nevelő a tanórán (frontális, csoportos, egyéni tevékenység)?
- Szervezett-e differenciált munkát a nevelő? Melyek a differenciálás szempontjai?

3. Az órán alkalmazott módszerek

- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő a bemutatásra, szemléltetésre (tanári magyarázat, nyomtatott taneszközök, szemléltetőeszközök, kísérlet stb.)?
- Megfelelő volt-e ezek didaktikai szerepe, célszerű volt-e a felhasználásuk?
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ismeretek rögzítésére, képességek fejlesztésére? (Ismétlés, koncentráció, vázlat készítése, részösszefoglalás, az ismertek gyakorlati alkalmazása, gyakoroltatása, az önálló tanulás módszerei stb.)
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ellenőrzésre és az értékelésre?
  - * Az ellenőrzés formái: szóbeli vagy írásbeli?
  - * Folyamatos-e az ellenőrzés az értékelés a tanórán?
  - * Van-e kialakult rendje a folyamatos értékelésnek, megfelelő-e ez?
- A házi feladatok kijelölése mennyiben szolgálta a tananyag feldolgozását?
- Biztosította-e a nevelő a tanulók érdeklődésének felkeltését? Milyen volt a tanulók motiválása?
- Az órán alkalmazott módszerek megfeleltek-e az óra céljának, a tananyagnak és az adott didaktikai feladatnak?

4. A tanulók munkája és magatartása

- Milyen volt a tanulói aktivitás, figyelem?
- Hogyan alakult az órán az aktív, a passzív és a reitens (rendetlen) tanulók aránya?
- Milyen az osztályban a fegyelem? (Van-e kialakult munkarend? Mi jellemzi a tanulók viselkedését, hangnemét? Hogyan fogadják a tanulók a nevelői utasításokat? Történik-e fegyelmezetlenség az órán)?
- Milyen a tanulók kapcsolata a nevelővel?
- Milyen a tanulók kapcsolata egymással?

5. A nevelő munkája, egyénisége, magatartása

- Milyen a nevelő megjelenése, öltözködése?
- Mennyire tanulásra, munkára ösztönző a pedagógus magatartása? Mennyire barátságos, biztató, együtt érző?
- Mi jellemzi a nevelő beszédkulturáját, kérdésfeltevését?
- Jellemzi-e a nevelőt: felkészültség, tudatos tervezés, rendszeret, következetesség, türelem, tekintély?
- Vannak-e a nevelőnek újszerű ötletei, elgondolásai?
- Milyen a nevelő kapcsolata a gyerekekkel?
- Tiszteletben tartja-e a nevelő a gyerekek személyiségét?
- Adódott-e tudatosan tervezett vagy spontán nevelési szituáció az órán? Hogyan oldotta meg ezeket a nevelő?
- Milyen a tanterem rendje, tisztasága?

6. Az óra eredményessége

- El tudta-e érni a nevelő a kitűzött didaktikai és nevelési célt?
- Meggyőződött-e a nevelő az óra eredményességeiről?
- Milyen jártasságok és készségek kialakítását, képességek fejlesztését segítette elő a nevelő
- Milyen mértékben járult hozzá az óra a tanulók eszköztudásának gazdagításához? (Pl.: önálló tanulás módszereinek megismertetése, értő olvasás gyakoroltatása, szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése, problémamegoldó gondolkodás, összefüggések felismerése stb.)
- Adott-e a tanóra valami pluszt a tanulóknak a tananyagon kívül?

22.2.2. A pedagógusok munkájának értékelése

A pedagógusok munkájának értékelése

- A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása.
  - * Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház, múzeumlátogatás, kirándulás) és az iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
  - * Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
  - * A nevelők, gyerekek és a szülők együttműködését, kapcsolatát erősíti (közös) programok szervezése, segítése, részvétel.
  - * Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel.
  - * A diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
  - * A diák-önkormányzati rendezvények szervezése, segítése, felügyelet.
  - * Iskolai szintű kirándulások, táborok szervezése, segítése, részvétel.
  - * A tehetséges tanulók gondozása.
  - * Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutató, pályázatok stb. szervezése, segítése, részvétel.
  - * A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása.
  - * A gyenge tanulmányi eredményű, lemaradó tanulók korrepetálása, segítése.
  - * Az érintett tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Folyamatos aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében.
  - * Szerepvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
  - * Részvétel a különböző feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.

- * Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
  - * Belső továbbképzések, előadások bemutatóórák szervezése, megtartása.
  - * Továbbképzéseken való részvétel, önképzés.
  - * A nevelő önként keresi a továbbképzés, önképzés lehetőségeit.
  - * Továbbképzéseken való részvétel.
  - * A továbbképzéseken tanultakat munkájában hasznosítja, és a lehetőségekhez mérten továbbadja a nevelőtestület tagjainak.
  - * Az iskolai munka eredményességének javítása.
  - * Pályázatokon való részvétel, ezek eredményessége.
  - * Az eredményes pályázatok céljainak megvalósításába való bekapcsolódás.
  - * Az iskolai alapítvány működésének segítése.
  - * Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása (innováció).
- Munkaköri kötelezettségeken túli feladatvállalások.
    - * Díjazás nélküli iskolai feladatok vállalása (szertár, beszerzések stb.)
    - * A pályakezdő vagy iskolánkba újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
    - * Önként vállalt feladatok, megbízások a nevelőtestület életében (rendezvények, kötetlen összejövetelek szervezése, segítése, részvétel).
- Az iskola képvisellete
    - * Részvétel a szülői munkaközösség által szervezett rendezvényeken, azok segítése
    - * Tudósítások készítése és közreadása a helyi társadalom számára az iskola életével, eredményeivel kapcsolatban a sajtóban.
    - * Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai, illetve érdekképviselői tevékenységekbe.
    - * Érdeklődés a városi rendezvények, események iránt, azokon való részvétel.
    - * Aktív részvétel, tisztségek vállalása a város társadalmi, kulturális, sport, stb. életében.
- Tanulásirányítás, a tanórai oktató-nevelő munka színvonala.
    - * Előzetes felkészülés a tanítási órára.
    - * A motiválás differenciálás, tanulói aktivitás formái és mértéke.
    - * A tanulók életkorához, a didaktikai feladatokhoz illeszkedő módszerek, szemléltetés, szervezeti formák, ellenőrzés és értékelés.
    - * A tanulók munkája és a magatartása a nevelő óráján.
    - * A nevelő munkája, megnyilvánulásai, magatartása a tanítási órán.

- * A nevelő tanórai munkája elősegíti-e a tanulók fejlődését (tudásuk gyarapítását, személyiségük alakulását)?
  - * A tanulók eredményes (hasonló szinten történő) továbbhaladása a magasabb évfolyamokon (felső tagozat, középiskola)
- A tanórán kívüli nevelő munka, az osztályfőnöki munka eredményei, közösségformálás
    - * Megfelelő magaviseletű, az iskolai munkában aktív osztályközösség, napközis csoport kialakítása.
    - * A nem osztályfőnökként irányított tanulói közösség (pl.: szakkör, sportkör, énekkar stb.) eredményes közös tevékenysége.
    - * A problémás tanulókkal (veszélyeztetett, hátrányos, beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő tanulókkal) való foglalkozás.
    - * Gyermekvédelmi feladatok ellátása.
- A nevelő különböző megbízásainak eredményes, jó színvonalú teljesítése.
    - * Az alkalmanként vagy folyamatosan végzett tevékenység eredménye, minősége (pl.: iskola rendezvények, ünnepélyek stb.).
- A nevelő szakmai, pedagógiai kapcsolatai a nevelőtestület tagjaival.
    - * A nevelő rendszeres kapcsolatot tart a rábízott tanulócsoport többi pedagógusával (osztályfőnök a szaktanárokkal, napközis csoportvezető az osztályfőnökkel, szaktanárok az osztályfőnökkel és egymással).
- Személyes példamutatás.
    - * A tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben betartja a pedagógus etika alapvető normáit.
    - * Magatartása, viselkedése, öltözködése, a munkához való viszonya példamutató a tanulóknak és a többi nevelő számára.
- Munkafegyelem, a munkához való viszony.
    - * A munkaköri köteleességek teljesítése.
    - * A tanítási órák pontos és eredményes megtartása.
    - * Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása.
    - * Pontos adminisztrációs munka (formai követelmények, határidők, külalak, pontosság).
    - * A különféle feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
    - * A rábízott osztályterem, szaktanterem legyen gondozott, ápoltságban és pedagógiailag szakszerű.

- Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.
  - * Részvétel a szakmai döntések előkészítésében: saját ötletek, megfelelő elemzőkészség, vitakészség, önálló vélemény.
  - * Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestület feladatok megoldásában a célok eléréséért.

- A vezetői feladatok ellátása.
  - * A különféle nevelői közösségek vezetői (igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők) milyen szinten látják el az egyes vezetői feladatokat: tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés.
  - * A vezetők mit tesznek a rájuk bízott közösség formálásáért, az emberi kapcsolatok javításáért?

- Megfelelő kapcsolat a tanulókkal, a szülőkkel és kollégákkal.
  - * Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés, valamint a személyiség tiszteletben tartása mindhárom irányban.
  - * A nevelő a szülő felé ellátja az iskola képviselőt, pedagógiai tanácsot ad, törekszik az együttműködésre.
  - * Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé. Egymás segítése, a tapasztalatok átadása. Észrevételek, bírálatok elfogadása.

- A tanulók ismereteinek, képességeinek fejlődése.
  - * A helyi tantervi követelmények teljesítésének szintje.
  - * A tanulók tapasztalható és mérhető fejlődése.

- Szakmai felkészültség.
  - * Milyen szintű továbbképzésekbe kapcsolódik be a nevelő? (Tanfolyam, felsőfokú képzés, szakvizsga stb.).
  - * Az iskolában hasznosítható szakképesítések száma.
  - * Idegen nyelvek ismerete, nyelvvizsga.
  - * Tudományos fokozat.
  - * Publikációk szakmai folyóiratokban, kiadványokban.

- A felzárkóztatásra szoruló tanulók eredményes fejlesztése.
  - * A tanterv minimum követelményeinek teljesítése és lehetőség szerinti meghaladása a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknál.

- * Eredményes középiskolai jelentkezés elősegítése az előbb felsorolt tanulók esetében is.
- Tehetséggondozás, a tehetséges tanulók eredményes fejlesztése.
  - * A nevelő által tanított vagy felkészített tanulók, tanulócsoportok eredményei a különböző szintű tanulmányi, kulturális, sport versenyeken, vetélkedőkön, nyelvvizsgákon.
- A tanuló továbbtanulásának, középiskolai jelentkezésének eredményei
  - * A nevelő által tanított tárgyból a középiskolai felvételin elért eredmények.

22.2.3. A tanulói közösségek (osztályközösségek) értékelése

A tanulók értékelését minden tanév végén az osztályfőnökök írásban értékelik.

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai:

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösségi struktúra (szociometria, a közösség rétegződése).
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnökök folyamatosan szóban – és tájékoztató füzetben keresztül - írásban értékelik.

A tanulók tanulmányi munkájának mérésének, ellenőrzésének módszerét és eszközeit az előző fejezet tartalmazza.

23. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. Érvénybe lépéséhez a fenntartó egyetértése szükséges.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető. A pedagógiai program megtekinthető: az iskola honlapján, a tanári szobában, az iskola igazgatójánál és az iskolai könyvtárban.

Zárórendelkezések

A pedagógiai programot 2017. augusztus 29-én a nevelőtestület elfogadta, az igazgató jóváhagyta.

Az Iskolaszék, a Szülői munkaközösség és az Intézményi Tanács véleményezéséről, a nevelőtestület elfogadásáról készült jegyzőkönyvek mellékelve.

Budapest, 2017. augusztus 29.

P. H.

Igazgató

1. számú melléklet: Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8
Idegen nyelvek			1	3
Matematika	5	5	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés + néptánc	4+1	4+1	4+1	4+1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	rajzban			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés + néptánc	4+1	4+1	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2. számú melléklet:

A pedagógiai program elkészítésénél alapul vett törvények és rendeletek

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2012. évi CXXIV. törvény. a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény (3. Nkt.-novella)
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról; 2.sz. melléklet
- 51/202. (XII. 21.) EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet Egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- A Kormány 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- A Kormány 365/2014. (XII. 30.) Korm. rendelete az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról címszó alatt:
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosítása
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosítása
- Az emberi erőforrások minisztere 22/2015. (IV. 21.) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról